

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA ZENICA

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2990-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta	14
5.2	Izještavanje.....	15
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	19
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	19
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	20
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	21
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25
6.1.2.4	Kapitalni transferi	28
6.1.2.5	Izdaci za kamate	29
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	29
6.1.2.7	Izdaci za otplate dugova.....	30
6.1.3	Finansijski rezultat.....	30
6.2	BILANS STANJA.....	31
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	31
6.2.1.1	Novčana sredstva	31
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	31
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani	32
6.2.1.4	Kratkoročna razgraničenja.....	32
6.2.2	Stalna sredstva	32
6.2.2.1	Stalna sredstva	32
6.2.2.2	Dugoročni plasmani	35
6.2.2.3	Dugoročna razgraničenja	36
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	36
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	37
6.2.5	Izvori sredstava	38
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	38
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	40
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	40
8.	JAVNE NABAVKE	40
9.	SUDSKI SPOROVİ.....	45
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	45
V.	PRILOZI	50
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	50
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	50

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Zenica (u daljnjem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja više je iskazan za 1.195.778 KM jer dio rashoda i izdatka nije evidentiran u periodu u kojem je nastao shodno načelu modificiranog nastanka događaja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.3 Izvještaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 28.412.013 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima.**

Za sredstva u pripremi u iznosu od 2.831.986 KM za koja su radovi okončani nisu poduzete aktivnosti na preknjižavanju u upotrebu, a nisu knjigovodstveno evidentirane fakture za izgradnju javne rasvjete koja je u toku u iznosu od 1.944.513 KM. Stalna sredstva nisu usaglašena sa izvorima sredstava, niti pomoćne knjige kapitalne imovine budžetskih korisnika sa Glavnom knjigom.

Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- 3. Dugoročne plasmane u iznosu od 1.189.591 KM ne možemo potvrditi s obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje njihovu vjerodostojnost. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.2.2 Izvještaja);**
- 4. Dugoročne obaveze su potcijenjene jer su obaveze po osnovu kredita za Projekt glavne gradske magistrale manje iskazane za 5.499.476 KM, a obaveze po osnovu Podugovora o zajmu i projektu za Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u BiH i druge dugoročne obaveze nisu knjigovodstveno evidentirane, a čije efekte na finansijske izvještaje ne možemo kvantifikovati. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja).**

Reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Na datum Bilansa na poziciji stalnih sredstava u Glavnoj knjizi iskazana je Autobuska stanica nabavne vrijednosti 2.000.840 KM, koja nije u vlasništvu niti posjedu Grada i predmet je sudskog spora (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Gradonačelnik je odgovoran je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Zenica za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. U Jedinici za internu reviziju radna mjesta internih revizora nisu sistematizovana u skladu s odredbama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH, a poslove rukovodioca u 2023. godini obavljao je zaposlenik koji obavlja i internu reviziju. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);
2. Izmjenama i dopunama Budžeta nisu planirani izdaci za javnu rasvjetu, iako su radovi u toku shodno ugovoru sa dobavljačem iz 2022. godine, što je imalo za posljedicu da nisu knjigovodstveno evidentirani izdaci za nabavku stalnih sredstava u periodu na koji se odnose. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačke 5.1, 6.2.2.1 Izvještaja);
3. Godišnjim popisom Grada nisu obuhvaćena sva stalna sredstva i dugoročne obaveze, a kod JU Centar za socijalni rad dio stalnih sredstava i kratkoročna potraživanja, te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Shodno navedenom, popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);
4. Za usluge zimskog održavanja puteva zaključeni su, shodno zaključku Gradskog Vijeća, ugovori u vrijednosti od 1.020.568 KM bez provedenog postupka javne nabavke.

Tenderska dokumentacija u pojedinim slučajevima iz uzorka ne sadrži neophodne informacije i pojašnjenja jer sadrži nepredviđene radove, u pojedinim nisu utvrđeni mjesto isporuke i izvođenja radova, dužina puteva i rokovi izvođenja radova, a kod nabavke terenskog vozila tehničke specifikacije nisu sačinjene na način da je osigurana pravična i aktivna konkurencija. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Grad Zenica od 1999. godine obavljanje određenih poslova komunalne djelatnosti povjerava preduzeću „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, te skrećemo pažnju na to da je u međuvremenu došlo do izmjene postojećih i donošenja novih zakonskih propisa, kao i na to da Odluka o komunalnim djelatnostima koju je donijelo Vijeće nije u potpunosti usklađena sa Zakonom o komunalnim djelatnostima u dijelu povjeravanja poslova komunalne djelatnosti. Zbog navedenog je potrebno preispitati i jasno utvrditi zakonski osnov zaključenog ugovora (tačka 6.1.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, gradonačelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.*	Sačiniti mape poslovnih procesa, uspostaviti registar rizika i sačiniti godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Grada sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
3.*	Radna mjesta u jedinici za internu reviziju sistematizovati na propisani način, osigurati mišljenje Federalnog ministarstva finansija na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, a poslove interne revizije obavljati u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Okončati aktivnosti na usvajanju akcionog plana za borbu protiv korupcije, te donijeti i implementirati plan integriteta s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
5.	Budžetom planirati sve rashode i izdatke, te ih planirati na pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike i poštovati rokove za izradu i donošenje budžeta propisane Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1
6.	Trogodišnji i godišnji plan rada sačinjavati u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.	5.1
7.	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i analizu iskaza (tekstualni dio) Grada sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
8.	Donijeti interni akt kojim će se urediti način raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada, a naročito procedure koje se odnose na prodaju.	6.1.1.4
9.*	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH.	6.1.2
10.	Pravilnik o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada uskladiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Odlukom o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica, u dijelu ostvarivanja prava na dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada, te ga dosljedno primjenjivati.	6.1.2.1
11.	Vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.1
12.	U ugovoru zaključenim sa „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica navesti zakonski osnov za povjeravanje obavljanja komunalnih poslova, te njegove odredbe dosljedno primjenjivati, naročito u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijena za godišnji ugovor.	6.1.2.2
13.	Procedurom urediti odabir projekata mjesnih zajednica za sufinansiranje, dosljedno ih primjenjivati, te osigurati nadzor nad njihovom realizacijom.	6.1.2.2

14.*	Obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.2
15.	Osigurati dokumentaciju o primjeni utvrđenih kriterija kod rasporeda tekućih transfera za sport i izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava Nogometnom klubu Čelik, koji je korisnik obavezan dostaviti u skladu sa zaključcima o dodjeli sredstava i Odlukom o izvršavanju budžeta.	6.1.2.3
16.	Izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.1.3
17.*	Preispitati iskazana potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, te usaglasiti potraživanja iskazana u pomoćnoj evidenciji i u Glavnoj knjizi.	6.2.1.2
18.	Usaglasiti pomoćne knjige kapitalne imovine Grada i JU Centar za socijalni rad sa Glavnom knjigom, kao i stalna sredstva i izvore sredstava, u skladu s odredbama Uredbe o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2.1
19.	Izdatke za nabavku stalnih sredstava knjigovodstveno evidentirati u periodu na koji se odnose, izvršiti analizu stalnih sredstava u pripremi, te shodno tome poduzeti daljnje aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju.	6.2.2.1
20.	Okončati započete aktivnosti na utvrđivanju stvarnog iznosa dugoročnih plasmana, u cilju njihovog fer tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.2.2.2
21.*	Knjigovodstveno evidentirati sve dugoročne obaveze i povezana potraživanja s njima, a dugoročne obaveze po osnovu kredita za Projekt Glavne gradske magistrale iskazane u Glavnoj knjizi usaglasiti sa stvarnim dugom.	6.2.4
22.*	Izvršiti analizu i uskladiti stanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava te shodno konstatovanom i na osnovu adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.	6.2.5
23.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
24.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.3
25.*	Procijenjenu vrijednosti nabavki utvrđivati na način da ona čini procijenjenu tržišnu vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, osigurati da tenderska dokumentacija sadrži sve jasno definisane neophodne informacije i pravičnu i aktivnu konkurenciju u vezi s predmetom nabavke, ugovore zaključivati u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i njihove odredbe dosljedno primjenjivati, a nepredviđene radove realizovati putem ugovora zaključenih u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.	8.
26.	Vršiti procjenu ishoda sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.	9.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (10)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovanih finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Odluka o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2023. godinu;
 - Budžet Grada Zenica za 2023. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Grada Zenica;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
 - Odluka o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Zenica je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljena Zakonom o Gradu Zenica.² Shodno ovom Zakonu, Grad je pravni sljednik Općine Zenica i nadležnosti su mu utvrđene Ustavom FBiH, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH³ i Statutom Grada.

Obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodopsnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Grad je osnivač deset preduzeća i osam ustanova,⁴ a ima učešće u vlasništvu šest preduzeća (od 20 do 83,7%).⁵

Grad je uspostavio Registar budžetskih korisnika, a kao budžetski korisnici utvrđeni su gradonačelnik, 17 gradskih službi/sektora, Javna ustanova Centar za socijalni rad Zenica i Gradsko pravobranilaštvo.

Organi Grada su Gradsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i gradonačelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 31 vijećnika. Gradonačelnik je izvršni organ Grada, koji ga predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća je Mirza Husetić.

Javnom ustanovom Centar za socijalni rad Zenica rukovodi direktor imenovan 3. 8. 2020. godine na period od četiri godine.

Poslovi iz nadležnosti Grada obavljaju se putem: Službe za urbanizam, Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina, Službe za finansije, Službe za privredu, gradsku imovinu i upravljanje razvojem, Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti, Službe za boračko-invalidsku zaštitu, Službe civilne zaštite, Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice, Službe za inspeksijske poslove, Službe za opću upravu, Službe kabineta gradonačelnika, Stručne službe Gradskog vijeća, Službe za normativno-pravne poslove i Službe za internu reviziju. Za obavljanje stručnih, tehničkih i pratećih poslova, uspostavljeni su sektori koji imaju status unutrašnje organizacione jedinice (Sektor za informacione tehnologije, Sektor za javna preduzeća i javne ustanove i Sektor za ekologiju i komunalne poslove).

² „Sl. novine FBiH“, br. 80/13

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

⁴ JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica, JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica, JP „Zenicagas“ d.o.o. Zenica, JP za upravljanje i održavanje sportskih objekata d.o.o. Zenica, JP „Tržnica“ d.o.o. Zenica, Privrednog društva „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica, JP „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica, Zeničke razvojne agencije „ZEDA“ d.o.o. Zenica, JP za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica i JP „Parking servis“ d.o.o. Zenica, Bosansko narodno pozorište, Muzej grada Zenica, Gradska biblioteka Zenica, Centar za socijalni rad Zenica, Predškolski odgoj i obrazovanje Zenica, „Dom- porodica“ Zenica, Dom za stara lica Zenica“ Zenica, „ Dom zdravlja“ Zenica, Apoteka „Zdravlje“ Zenica

⁵ ALBA Zenica d.o.o. Zenica (25%), Komgrad-ZE d.o.o. Zenica (35%), Toplane Zenica d.o.o. (20%), JP „Radio televizija Zenica“ d.o.o. Zenica (67,5%), JKP „Zenicatrans- prevoz putnika“ d.d. – u stečaju (83,7%) i JP Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik (49%)

Unutrašnja organizacija budžetskih korisnika je utvrđena pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Budžetom za 2023. godinu planirana su sredstva za 382 zaposlenika. Na 31. 12. 2023. godine je bilo 372 zaposlenih, od čega u jedinstvenom gradskom organu uprave 315, u JU Centar za socijalni rad 50, a u Gradskom pravobranilaštvu sedam.

Funkciju gradonačelnika obavlja Fuad Kasumović, kojem je ovo drugi uzastopni mandat.

Sjedište Grada je na Trgu Bosne i Hercegovine broj 6.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Grada za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2023. do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Grada za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidovanim finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Grad je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izdaci za usluge održavanja skloništa za životinje fakturišu se u skladu sa cijenama utvrđenim u okvirnom sporazumu i godišnjem ugovoru zaključenim sa izabranim dobavljačem nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke.
2.	Rješenje o imenovanju članova pravnog savjeta stavljeno je van snage 2019. godine i u revidiranoj godini nema isplata po ovom osnovu.
3.	Tekući transferi za kulturu, programe i projekte iz oblasti kulture, za podršku mladima i djeci i iz oblasti socijalne zaštite, realizovani su na način kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta.
4.	Poduzimaju se aktivnosti naplate potraživanja od zakupa, u slučaju neplaćanja poduzimaju se zakonom propisane mjere, a evidentirana dugovanja su uglavnom iz ranijih godina od lica sa kojima je raskinut ugovor.
5.	Poduzete su aktivnosti na usaglašavanju iskazanih potraživanja sa stanjem razgraničenih prihoda, a iskazano odstupanje je posljedica knjigovodstvenog evidentiranja poreza na dodanu vrijednost na posebnom kontu obaveza.

6.	U slučajevima kada formalno ispravne ponude u znatnoj mjeri nadmašuju procijenjene vrijednosti nabavki postupci se okončavaju poništenjem.
Djelimično realizovana preporuka	
1.	Na rashodima tekuće godine iskazan je iznos odobrenih transfera i isplaćenih obaveza po pravosnažnim sudskim rješenjima u tekućoj godini. Preostali dio obaveza po pravosnažnim rješenjima iskazan je na razgraničenjima.
Nerealizovane preporuke	
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.
2.	Donijeti strategiju za borbu protiv korupcije, te u skladu s njom akcioni plan za borbu protiv korupcije.
3.	Interna revizija treba svoje aktivnosti usmjeriti na poslovne procese u okviru Grada, po prethodno utvrđenim rizicima u poslovanju.
4.	Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike vršiti u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o doprinosima, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.
5.	Izvršiti analizu naplativosti iskazanih potraživanja, te u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju istinitog i fer prezentiranja podataka u finansijskim izvještajima.
6.	Izvršiti usaglašavanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Općine Zenica.
7.	Uvidom u dokumentaciju izvršiti analizu iskazanih dugoročnih plasmana, te u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH izvršiti korekcije knjiženja, a sve u cilju njihovog istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima.
8.	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članova od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
9.	Nabavku usluga i radova vršiti isključivo uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama, kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta, te osigurati pravičnu i aktivnu konkurenciju u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Obaveze po osnovu neplaćenih usluga za odvoz smeća od građana priznavati na osnovu validne knjigovodstvene dokumentacije, kojom se potvrđuje stanje nenaplaćenih usluga. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena, jer Ugovorom o obavljanju komunalnih djelatnosti iz 2019. godine nije predviđeno da Grad snosi troškove neplaćanja odvoza smeća od građana.

2.	Transfer društvu „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica planirati na poziciji propisanoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Ocjena ove preporuke nije izvršena jer budžetom nisu planirani transferi preduzeću ALBA d.o.o. Zenica.
3.	Prilikom zaključivanja ugovora o zajedničkom ulaganju nastojati na što bolji način zaštititi interese Grada. Ocjena ove preporuke nije izvršena jer Grad nije zaključivao ugovore o zajedničkim ulaganjima tokom godine za koju se vrši revizija.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 26 preporuka, od čega 16 novih i deset preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (devet nerealizovanih i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je dvanaest preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, pet je djelimično, a za dvije nisu poduzete aktivnosti.

Poduzimanjem aktivnosti po datim preporukama rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izveštaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁶ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Grada Zenica⁹ utvrđena je unutrašnja organizacija, organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, s opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući obaveze i odgovornosti. Napominjemo da saglasnost Vijeća na ovaj pravilnik nije prezentovana, iako je članom 52. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH propisano da pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donosi gradonačelnik uz saglasnost gradskog vijeća. Utvrdili smo da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji potrebni uslovi za obavljanje poslova internog revizora nisu utvrđeni u skladu s važećim propisima. U Službi za normativno pravne poslove od sedam sistematizovanih popunjena su dva mjesta. Dio rukovodećih radnih mjesta je upražnjen (Služba kabineta gradonačelnika, Služba za opću upravu, Služba za boračko-invalidsku zaštitu), a dio obavljaju zaposlenici po ovlaštenju gradonačelnika (Stručna služba Vijeća, Služba interne revizije). Navedeno predstavlja rizik za učinkovito kontrolno okruženje i obavljanje poslova iz nadležnosti Grada.

Registar budžetskih korisnika za 2023. godinu nije bio uspostavljen u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH jer su, između ostalog i gradske službe bile utvrđene kao budžetski korisnici. Grad je u maju 2024. objavio novi registar u kojem su kao budžetski korisnici utvrđeni Grad i JU Centar za socijalni rad. Također, poduzete su i aktivnosti kako bi se odjavili izvedeni identifikacioni porezni brojevi dodijeljeni u ranijem periodu, a Grad kao jedinica lokalne samouprave registrovao kao pravno lice.

Za koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u februaru 2024. godine, imenovan je rukovodilac Službe za normativno pravne poslove, nakon što su prethodna rješenja o imenovanju stavljena van snage, s obzirom na to da ranije imenovani nisu bili iz reda najvišeg rukovodstva.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Revizijom smo utvrdili da se ne vrši identifikovanje i procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, nije uspostavljen registar rizika, niti je donesena Strategija upravljanja rizicima.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. U prethodnom periodu doneseni su određeni interni akti i procedure (vezano za unutrašnju organizaciju, radne odnose, plaće i naknade, kretanje knjigovodstvenih isprava i druge). Donesena je Odluka o preuzimanju federalnih računovodstvenih politika i njenoj primjeni. Grad je u 2023. godini započeo aktivnosti na izradi mapa ključnih poslovnih procesa. Napominjemo da Grad kao obveznik primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH nije postupio u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH¹⁰ i do 30. 11. 2023. godine sačinio mape poslovnih procesa i registre rizika i izvršio njihov unos u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole nije sačinjen, iako je ova obaveza utvrđena članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Informacije i komunikacija u pojedinim slučajevima nisu na zadovoljavajućem nivou, s obzirom na to da se određene knjigovodstvene isprave i informacije ne dostavljaju pravovremeno i u skladu s utvrđenim procedurama Službi za finansije.

Shodno navedenom, konstatujemo da se ne vrši identifikacija i procjena rizika i nije uspostavljen registar rizika. Grad nije sačinio mape procesa ni godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Dakle, nisu poduzete dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola zasnovan na COSO modelu, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁹ Broj 02-45-1441/22 od 31. 1. 2022 godine, 02-30-10919/22 od 20. 7. 2022. godine, 02-30-16012/23 od 19. 7. 2023. godine i 02-30-18118/23 od 29. 8. 2023. godine

¹⁰ V. Broj 846/2023 od 21. 6. 2023. godine

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Grada sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona na obrascu 1A sa priložima. S obzirom da nije izvršeno usklađivanje pomoćnih knjiga sa Glavnom knjigom, Izjava je trebala biti dostavljena na obrascu 1B, a Grad je trebao sačiniti Plan otklanjanja nepravilnosti. Utvrdili smo da dokumentacija na osnovu koje je data izjava nije u fotokopirana i uložena u Predmet o fiskalnoj odgovornosti u zahtijevanom obimu. Zbog navedenog Izjava o fiskalnoj odgovornosti nije sačinjena na način utvrđen članovima 3. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **sačiniti mape poslovnih procesa, uspostaviti registar rizika i sačiniti godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **izjavu o fiskalnoj odgovornosti Grada sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹¹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹² utvrđena je obaveza Grada da uspostavi jedinicu za internu reviziju.

Služba interne revizije uspostavljena je kao posebna organizaciona jedinica, sa sistematizovana četiri radna mjesta i to: rukovodilac i tri stručna saradnika za sprovođenje revizije, od kojih su popunjena tri. Na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na internu reviziju nije osigurano mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija (u daljnjem tekstu: CHJ). Napominjemo da je u mišljenju CHJ na odredbe ranijeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu sistematizovanih radnih mjesta stručnog saradnika za sprovođenje interne revizije navedeno da nisu utvrđena u skladu sa Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH¹³ te ih potrebno uskladiti, što još uvijek nije učinjeno. Naime, za radno mjesto stručnog saradnika za sprovođenje interne revizije nije traženo potrebno radno iskustvo niti certifikat internog revizora. Revizijom smo utvrdili da zaposlenici na ovoj poziciji posjeduju certifikat internog revizora.

Poslove rukovodioca po ovlaštenju gradonačelnika, uz svoje poslove, u 2023. godini, obavljao je zaposlenik raspoređen na radno mjesto stručnog saradnika za sprovođenje revizije, zbog odsustva rukovodioca usljed privremene suspenzije. Sačinjen je Strateški plan interne revizije za period 2021 – 2023. godine, dok Strateški plan za period 2023 – 2025 nije sačinjen. Ovim planom predviđeno je obavljanje sedam revizija u 2023. godini (jednog preduzeća, četiri službe Grada, a po nalogu ili potrebi planirane su ostale revizije koje nisu detaljno specificirane). Godišnjim planom za 2023. godinu planirano je šest internih revizija, a izvršene su četiri.

Revizijom smo utvrdili da godišnji plan nije izvršen, da se odabir revizija ne vrši na osnovu prethodno izvršene procjene rizika, da kriteriji i predmet revizije nisu jasno utvrđeni, da se u pojedinim izvještajima ne daju preporuke, da se ne vrši ocjena postupanja po datim preporukama, te da nije osiguran nadzor nad angažmanima.

Godišnji izvještaj o obavljenim revizijama dostavljen je CHJ 16. 2. 2024. godine.

Na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na internu reviziju nije osigurano mišljenje CHJ. Jedinica za internu reviziju nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH jer radna mjesta internih revizora nisu sistematizovana u skladu s odredbama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH, a poslove rukovodioca u 2023. godini obavljao je zaposlenik koji obavlja i internu reviziju.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 95/15 i 48/17

Preporuka:

- **radna mjesta u jedinici za internu reviziju sistematizovati na propisani način, osigurati mišljenje Federalnog ministarstva finansija na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na internu reviziju, a poslove interne revizije obavljati u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 31. 3. 2022. godine usvojena je Strategija za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona za period 2022-2026. godine i Akcioni plan za provođenje Strategije za period 2022-2024. godine. Shodno ovim dokumentima, Grad je bio obavezan usvojiti ili revidirati vlastiti plan djelovanja protiv korupcije do decembra 2022. godine, a Plan integriteta sačiniti u 2023. godini. U februaru 2023. godine imenovan je tim za borbu protiv korupcije Grada Zenica, sa zadatkom da provodi aktivnosti na izradi Akcionog plana Grada za borbu protiv korupcije. Prema prezentiranim informacijama sačinjen je prijedlog Akcionog plana i u toku su aktivnosti na njegovom usvajanju i prosljeđivanju na konačnu saglasnost Uredu za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona.

Akcioni plana Grada Zenica za borbu protiv korupcije do okončanja revizije nije usvojen i prosljeđen na saglasnost, zbog čega planirane aktivnosti nisu završene i kasne u odnosu na dinamiku utvrđenu Akcionim planom Kantona više od godine. Plan integriteta nije sačinjen.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti na usvajanju akcionog plana za borbu protiv korupcije, te donijeti i implementirati plan integriteta s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Vijeće je 29. 12. 2022. godine donijelo Odluku o privremenom finansiranju za period 1. 1. – 31. 3. 2023. godine, s obzirom na to da Budžet nije donesen do 31. 12. 2022, odnosno u roku utvrđenom Zakonom o budžetima u FBiH.

Budžet Grada Zenice za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršavanju Budžeta Grada Zenica¹⁴ za 2023. godinu Vijeće je usvojilo 8. 2. 2023. godine u iznosu od 89.899.069 KM. Izmjenama i dopunama od 4. 12. 2023. godine, Budžet je uvećan i usvojen u iznosu od 91.591.403 KM.¹⁵

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi i primici Grada u iznosu od 62.088.032 KM, primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti – namjenske doznake u iznosu od 20.456.680 KM te akumulirani višak prihoda nad rashodima u iznosu od 9.046.691 KM. U okviru rashoda i izdataka planirani su: tekući transferi i drugi rashodi (29.860.598 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (25.161.288 KM), izdaci za materijal i sitan inventar (17.839.570 KM), izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavaca (12.634.950 KM), kapitalni transferi (2.704.597 KM), izdaci za otplate dugova (2.600.000 KM), kamate (590.400 KM) i tekuća rezerva (200.000 KM).

Nakon Izmjena i dopuna Budžeta, a u skladu s članom 25. Odluke o izvršavanju Budžeta, zaključkom gradonačelnika izvršena je jedna preraspodjela u ukupnom iznosu od 65.362 KM.

Služba za finansije sačinila je Instrukciju broj 1 o načinu i elementima izrade Dokumenta okvirnog budžeta (u daljnjem tekstu: DOB) za period 2023–2025. godine. DOB je sačinjen u zakonom utvrđenom roku i objavljen na web stranici Grada.

¹⁴ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 2/23

¹⁵ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 11/23

Instrukcija broj 2 o načinu i elementima izrade Budžeta Grada za 2023. godinu je sačinjena i dostavljena korisnicima u zakonski propisanom roku (15. 7. 2022. godine). Međutim, pojedini budžetski korisnici nisu u datom roku ovom instrukcijom (15. 8. 2022.), ali ni zakonom utvrđenom roku nadležnoj službi dostavile budžetski zahtjev (do 31. 8.). Radna verzija Nacrta Budžeta je dostavljena gradonačelniku 19. 12. 2022. godine, što nije u skladu sa utvrđenim rokom Zakonom (31. 10.), koji ga je Vijeću uputio 9. 1. 2023. godine. Mišljenje kantonalnog ministarstva finansija na Nacrt Budžeta, u vezi sa planiranim prihodima i primicima i primjenom fiskalnog pravila iz članka 43. ovog Zakona zatraženo je 9. 1. , a primljeno je 12. 1. 2023. godine. Vijeće je na sjednici održanoj 16. 1. 2023. utvrdilo Nacrt Budžeta, koji je potom upućen na javnu raspravu. Shodno navedenom, konstatujemo da rokovi za izradu Budžeta utvrđeni Zakonom o budžetima u FBiH nisu ispoštovani.

Budžetom je planirano finansiranje službi gradskog organa uprave, Vijeća, Gradskog pravobranilaštva i JU Centar za socijalni rad Zenica.

Rashodi i izdaci budžetskih korisnika u Budžetu su iskazani po izvorima finansiranja kako je to predviđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH. Služba za finansije, u skladu sa članom 53. Zakona o budžetima u FBiH, sačinjava operativne planove. Plan novčanih tokova razmatra i odobrava Odbor za likvidnost, te budžetske korisnike izvještava o odobrenim operativnim budžetima.

U postupku izrade Budžeta određeni prihodi i primici te rashodi i izdaci nisu planirani na propisanim kontima u skladu s Kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (kao naprimjer: planiranje kapitalnih transfera i izdataka za otplatu dugova u okviru ugovorenih usluga).

Također utvrdili smo da izmjenama Budžeta nisu planirani izdaci za „Projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete“ po ugovoru sa društvom „Neimari Šerići“ d.o.o. Zenica zaključenim u 2022. godini, iako je planirano izvođenje radova i tokom 2023. godine (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).

Strategiju razvoja Grada Zenica za period 2023 – 2027. godina Vijeće je usvojilo 29. 12. 2023. godine.

Program rada Vijeća za period 1. 1. – 31. 12. 2023. godine donesen je 8. 2. 2023. godine. Godišnji i trogodišnji plan rada Grada nije sačinjen iako je obaveza sačinjavanja ovih planova utvrđena Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.¹⁶

Prilikom izrade i planiranja Budžeta pojedini budžetski zahtjevi Službi za finansije nisu dostavljeni u propisanom roku, nisu poštovani rokovi izrade Budžeta, a Budžet za 2023. godinu nije usvojen u zakonski propisanom roku. Izmjenama Budžeta za 2023. godinu nisu planirani izdaci za „Projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete“, a određeni rashodi i izdaci nisu planirani na propisanim kontima u skladu s Kontnim planom. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- ***budžetom planirati sve rashode i izdatke, te ih planirati na pozicijama predviđenim analitičkim kontnim planom za budžetske korisnike i poštovati rokove za izradu i donošenje budžeta propisane Zakonom o budžetima u FBiH;***
- ***trogodišnji i godišnji plan rada sačinjavati u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.***

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu Gradske uprave i Gradonačelnika za 2023. godinu, sačinjen shodno odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH i Statuta Grada, usvojen je Zaključkom Vijeća od 22. 4. 2024. godine.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

Izveštaj o izvršenju Budžeta Grada za 2023. godinu razmatran je na sjednici Vijeća i usvojen Zaključkom o usvajanju Izveštaja za 2023. godinu i rasporedu akumuliranog suficita od 8. 5. 2024. godine.

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio konsolidovane Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Periodični izvještaji dostavljeni su Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Uz računovodstvene izvještaje Grad i JU Centar za socijalni rad sačinili su Analizu iskaza (tekstualni dio). Međutim, analiza iskaza Grada ne sadrži detaljnija obrazloženje izvršenje budžeta s posebnim osvrtom na odstupanja, analizu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, a nisu obrazložena ni sumnjiva i sporna potraživanja, sa opisom mjera koje su poduzete radi njihove naplate.

U kolonu konsolidovanog Godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta za 2023. godinu koja se odnosi na planirane pozicije rashoda nisu uneseni planirani iznosi rashoda i izdataka iz posljednjeg Budžeta s obzirom da su iskazani iznosi na pojedinim pozicijama manji za iznose čije je finansiranje planirano iz akumuliranog suficita.

Analiza iskaza Grada ne sadrži sve propisane elemente, a u konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu nisu uneseni podaci iz posljednjeg Budžeta, zbog čega konstatujemo da nisu dosljedno primijenjene odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹⁷

Preporuka:

- ***konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i analizu iskaza (tekstualni dio) Grada sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 72.156.457 KM, od čega su prihodi od poreza (33.476.073 KM), neporezni prihodi (13.878.370 KM), primljeni transferi (24.099.535 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (702.479 KM).

6.1.1.1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 33.476.073 KM i najvećim dijelom čine ih: prihodi od indirektnih poreza (16.964.250KM), poreza na dohodak (11.185.198 KM) i poreza na imovinu (4.511.330 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznaveavaju na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani u iznosu od 13.878.370 KM odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (10.809.994 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (2.795.222 KM) i novčane kazne (273.154 KM).

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom čine ostale budžetske naknade i takse (4.417.095 KM), komunalne naknade i takse (3.381.376 KM) i naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (2.348.204 KM).

U okviru *ostalih budžetskih naknada i taksu* najznačajniji su prihodi po osnovu komunalne naknade (1.444.820 KM), naknada po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (831.802 KM), naknada za uređenje građevinskog zemljišta (638.885 KM) i naknada za zauzimanje javnih površina (567.466 KM).

Komunalna naknada uređena je Zakonom o komunalnim djelatnostima¹⁸ i Odlukom Vijeća o komunalnim djelatnostima zajedničke potrošnje.¹⁹ U skladu sa odredbama ovih propisa Grad je poslove izdavanja rješenja i vođenje baze podataka o obveznicima komunalne naknade prenio na Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica. Uplata ove naknade vrši se na depozitni račun Grada, što je u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH. Uvidom u uzorak rješenja utvrdili smo da su rješenja za 2023. godinu izdata. Međusobni odnosi Grada sa Javnim preduzećem regulisani su ugovorom o pružanju usluga zaključenim 2007. godine. Prema odredbama ovog ugovora Javno preduzeće je u obavezi i da protiv obveznika pokreće postupke utuživanja, vodi žalbene postupke te da obavještava naručioca posla o stanju prihoda. Za izvršene usluge ugovorena je naknada na mjesečnom nivou, u određenom postotku zavisno od ostvarene naplate u mjesecu.

Obračun i naplata prihoda po osnovu *naknade od prirodnih pogodnosti – rente i naknade za uređenje građevinskog zemljišta* uređena je Zakonom o građevinskom zemljištu²⁰, Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu²¹ i Odlukom o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene 1m² korisne stambene površine na području Grada, koju Vijeće donosi svake godine. Visina rente po m² korisne površine objekta, koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, utvrđuje se u procentu od prosječne konačne građevinske cijene jednog m² korisne stambene površine ostvarene u prethodnoj godini u izgradnji stanova, zavisno od pripadnosti gradskog građevinskog zemljišta određenoj zoni. U 2023. godini Vijeće je utvrdilo prosječnu konačnu građevinsku cijenu u iznosu od 1.500 KM.²² Najveći dio ostvarenog prihoda od rente odnosi se na uplate: Arel d.o.o. Zenica (371.528 KM), LS-Invest d.o.o. Zenica (91.200 KM), RM-LH d.o.o. Zenica (64.828 KM). Odlukom o građevinskom zemljištu je uređeno da se način i uslovi plaćanja sa investitorima mogu regulisati ugovorom. Utvrdili smo da su u pojedinim slučajevima zaključeni ugovori o plaćanju na rate, a potraživanja po ovom osnovu su evidentirana.

Prihodi od *naknada za zauzimanje javnih površina* (567.466 KM) naplaćuju se shodno zaključenim ugovorima. Ugovore sa korisnicima zaključuje Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica u ime Grada, u postupku izdavanja odobrenja za korištenje dijela javne površine, koji vodi Služba za poslove urbanizma i prostornog uređenja. U skladu sa Odlukom o korištenju javnih površina Vijeće je donijelo Plan korištenja javnih površina na području Grada Zenica za 2023. godinu u kojem su detaljno označene površine na kojima se može vršiti privremeno zauzimanje, te definisani urbanističko-tehničke uslovi i drugi elementi za izdavanje odobrenja za zauzimanje javnih površina. Javne površine se na privremeno korištenje daju za postavljanje tipskih kioska, postavljanje ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata, postavljanje slobodnostojećih ljetnih bašti, zimskih bašti ispred ugostiteljskih objekata, postavljanje prodajnih stolova i druge namjene utvrđene članom 5. Odluke o korišćenju javnih površina. Visina naknade utvrđuje se u skladu sa Tarifnikom o visini naknada za korištenje javnih površina koji je donio Gradonačelnik na prijedlog nadležne službe. Uvidom u uzorak ugovora o korištenju javne površine utvrdili smo da se uplata naknade vrši na depozitni račun Grada i da su iskazani prihodi po ovom osnovu i uplaćeni, što je u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.

¹⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 12/08

¹⁹ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 6/22-prečišćeni tekst i 1/23

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br.

²¹ „Sl. novine Općine Zenica“, br. 4/07, 2/08, 5/08, ... 1/14 i „Sl. novine Grada Zenica“, br. 2/15, 2/16, 3/17, 2/18 i 1/20

²² „Sl. novine Grada Zenica“, br. 4/23

Komunalne naknade i takse iskazane su u iznosu od 3.381.376 KM. Strukturu iskazanog iznosa najvećim dijelom čine komunalne takse (1.404.502 KM) i naknada za deponovanje čvrstog kućnog otpada (1.366.520 KM). *Komunalnu taksu* plaćaju pravna i fizička lica za istaknutu firmu, držanje, odnosno korištenje sredstava za igru i žive muzike u ugostiteljskim objektima u skladu sa Odlukom o komunalnim taksama. Nadzor nad provođenjem ove odluke vrši nadležni porezni ured na teritoriji Grada. Naplata naknade za prikupljanje, odvoz i deponovanje komunalnog otpada uređena je članom 114. Odluke o komunalnom redu. Prema odredbama ovog člana naplatu vrši nadležno preduzeće za prikupljanje i odvoz otpada, s tim što je *naknada za deponovanje čvrstog kućnog otpada* prihod Grada.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima čine: posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (1.281.006 KM), naknade za upotrebu cesta (735.041 KM) i naknade za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti predmjera i katastra nekretnina (332.157 KM). Namjena ovih prihoda utvrđena je Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Zakonom o cestama FBiH i Zakonom o naknadama za korištenje podataka i vršenja usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina. Uvidom u evidencije o utrošku posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća utvrdili smo da se sredstva troše u skladu sa utvrđenom namjenom, a najznačajniji izdaci u tekućoj godini su bili za opremanje struktura civilne zaštite – nabavku vozila (599.999 KM) i elektronskih sirena za uzbunjivanje (199.444 KM). Neurošeni dio ovih sredstava u iznosu od 2.259.516 KM je prije izrade godišnjeg obračuna preknjižen na kratkoročna vremenska razgraničenja shodno odredbama Zakona o budžetu u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine iskazani su u iznosu od 2.795.222 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora i prihode od dividendi i udjela u profitu u javnim preduzećima (1.127.041 KM).

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora iskazani su u iznosu od 1.448.469 KM. Odlukom o zakupu poslovnih prostora²³ uređeni su uslovi, kriteriji i postupak za davanje u zakup poslovnih prostora u vlasništvu i na upravljanju Grada Zenica. Pravilnikom o procedurama davanja u zakup poslovnih prostora uređene su procedure, uslovi za davanje u zakup poslovnih prostora neposrednom pogodbom, olakšice i druga pitanja. Prema internoj evidenciji Službe za privredu, gradsku imovinu i upravljanje razvojem Grad raspolaže i upravlja sa 387 poslovnih prostora, od kojih su četiri devastirana. Izdato je 306 poslovnih prostora/kancelarija od čega 113 bez naknade: raznim udruženjima, vjerskim institucijama, javnim preduzećima i ustanovama. U 2023. godini provedena su dva javna oglasa za davanje u zakup poslovnih prostora. Uvidom u dokumentaciju o provedenom javnom oglasu objavljenom 25. 4. 2023. godine utvrđeno je da ispoštovana procedura utvrđena Odlukom o zakupu poslovnih prostora. Zakupci su dužni zakupninu za korištenje poslovnog prostora plaćati unaprijed, najkasnije do petog u mjesecu za tekući mjesec, a prema prezentovanoj dokumentaciji utvrdili smo da je u nadležnoj službi uspostavljena interna kontrola u dijelu naplate zakupnine. Članom 27. Odluke utvrđeno je da se zakupcu može priznati ulaganje sredstava potrebnih za dovođenje poslovnog prostora u uslovno stanje, a koje se odnosi na radove trajnog karaktera kojim se povećava vrijednost poslovnog prostora. Uvidom u uzorak ugovora utvrdili smo da je po propisanoj proceduri zakupcima odobreno ulaganje, te aneksom ugovora priznata ulaganja. Kupac je u određenom periodu oslobođen plaćanja zakupnine u visini priznatih ulaganja. U tom periodu zakupac je dužan plaćati PDV na iznos mjesečne zakupnine utvrđene ugovorom, a zakupodavac da mjesečno ispostavlja račune Zakupcu. Revizijom smo utvrdili da za izvršena ulaganja nisu evidentirana na poziciji stalnih sredstava kao uvećanje vrijednosti poslovnog prostora, što je opisano u tački 6.2.2 Izvještaja.

Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnih preduzećima iskazani u iznosu od 1.127.041 KM, a odnose se na uplate: Privrednog društva „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica (900.000 KM), „Alba Zenica“ d.o.o. Zenica (160.547 KM) i JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica (66.494 KM). Iskazani iznosi su uplate dijela dobiti Gradu kao osnivaču po odlukama Skupštine društava i to JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica za 2021. godinu, a Privrednog društva „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica i „Alba Zenica“ d.o.o. Zenica za 2022. godinu.

²³ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 14/18

6.1.1.3 Priljeni transferi i donacije

Priljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 24.099.535 KM, a njihovu strukturu čine: priljeni tekući transferi (20.756.149 KM), kapitalni transferi (3.341.840 KM) i donacije (1.546 KM).

Priljeni tekući transferi iskazani u iznosu od 20.756.149 KM, najvećim dijelom (17.590.578 KM) odnose se na priljena sredstva za finansiranje socijalne, porodične i dječje zaštitu doznačena iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i za finansiranje naknada roditeljima-njegovateljima iz Budžeta FBiH. Dio iskazanog iznosa od 268.283 KM odnosi se na uplate JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica namijenjene za plaćanje prispjelog anuiteta KfW kredita.

Priljeni kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 3.341.840 KM, a odnose se na utrošena namjenska sredstva priljena od kantona (2.694.485 KM), Federacije BiH (452.529 KM) i od preduzeća (194.825 KM).

U 2023. godini sredstvima iz Budžeta Zeničko- dobojskog kantona finansirani su projekti: izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže (1.266.954 KM), zatvorenog olimpijskog bazena (1.000.000 KM), stambeno zbrinjavanje boračke populacije (155.160 KM), sanacija krova i unutrašnjih prostorija Bosanskog narodnog pozorišta (97.447 KM) i drugi.

U 2023. i prethodnim godina iz Budžeta FBiH Gradu su doznačena sredstva za finansiranje izgradnju gasne mreže, rekonstrukciju i održavanje objekta TechnoPark u Poslovnoj zoni 1, nabavku pametnih autobuskih stajališta, otopljanje objekata Bosanskog narodnog pozorišta i sanaciju devastiranih vodotoka. Utrošeni dio ovih sredstava za navedene projekte u tekućoj godini iznosi 452.529 KM i iskazan je na poziciji priljenih kapitalnih transfera. Dio iskazanog iznosa su priljena sredstva od JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica za uplatu anuiteta kredita kojim se finansira projekat Regionalnog vodovod Plava voda (62.341 KM).

Revizijom na bazi uzorka, utvrdili smo da su sredstva utrošena u skladu sa odobrenom namjenom i iskazana u visini utrošenih sredstava.

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava (702.479 KM) odnose se na primitke od prodaje zemljišta, ostalih stalnih sredstava i po osnovu naknade za deekspropisanu nekretninu.

Primici od prodaje zemljišta iskazani su u iznosu od 334.426 KM. Iznos od 251.200 KM odnosi se na primitke od prodaje koja je izvršena na osnovu Odluke Vijeća od 8. 2. 2023. godine o prodaji 314 m² građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom fizičkom licu u svrhu oblikovanja građevinske čestice i izgradnje stambeno – poslovnog objekta po cijeni od 800 KM/m², odnosno za ukupno 251.200 KM. Odluka je donesena na osnovu odredbi Zakona o stvarnim pravima kojima je utvrđeno da prodaju jedinica lokalne samouprave izuzetno može izvršiti neposrednom pogodbom za potrebe izgradnje, radi oblikovanja građevinske čestice. Vijeće je gradonačelnika ovlastilo da potpiše ugovor o prodaji, te utvrdilo da će troškove notarske obrade i ovjere ugovora snositi kupac.

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da je Zaključkom Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina od 8. 6. 2022. godine imenovan sudski vještak građevinske struke sa zadatkom da izvrši procjenu vrijednosti građevinskog zemljišta, građevinskih objekata i građevinskih elemenata na katastarskim čestim u posjedu Grada sa napomenom da će dijelovi navedenih parcela biti formirani kao posebne čestice u svrhu prodaje. Gradsko pravobranilaštvo je u postupku prodaje od ove Službe zatražilo pojašnjenje i dodatne informacije, i ukazalo na to da je izvršena procjena nejasna i da nije u skladu s ostalim donesenim aktima, odnosno da izračun cijene po m² nije u skladu s Rješenjem i nacrtom Odluke. U odgovoru, Služba je navela da je procjena izvršena prije formiranja parcela, odnosno da je izvršena procjena vrijednosti cijele katastarske čestice. U informaciji je navedeno i da je ova Služba ranije zatražila pojašnjenje od Vijeća, kao donosioca Regulacionog plana Centar II, da li će podnosiocu zahtjeva odobriti otkup dijelova parcele u cilju formiranja građevinske parcele ili će se predmetna parcela formirana po regulacionom planu prodati putem licitacije, a dijelovi u vlasništvu fizičkog lica ekspropisati, ali da nije dobila odgovor.

Nakon dostavljene informacije Pravobranilaštvo je dalo saglasnost na zaključenje ugovora, koji je zaključen 17. 3. 2023. godine. U ovom ugovoru navedeno je da pri njegovom zaključivanju nije prezentiran nalaz i mišljenje sudskog vještaka iz koga bi se neosporno utvrdilo da je cijena definisana u Odluci Vijeća određena od strane nadležnog vještaka, kako je bilo navedeno da će biti pri traženju mišljenja od Pravobranilaštva. Kupac je svoje obaveze izmirio u ugovorenom roku, odnosno 15 dana po zaključenju ugovora.

Zakonom o principima lokalne samouprave utvrđeno je da Vijeće donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave, te da se imovinom u njihovom vlasništvu mora upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina. Vijeće nije posebnim aktom uredilo upravljanje i raspolaganje imovinom Grada. Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da je prodajna cijena utvrđena na osnovu procjene vrijednosti sudskog vještaka, da je neposredna pogodba bila jedini način prodaje, kao ni da su u postupku prodaje bila riješena sva pitanja na koje su ukazivali nadležna Služba i Gradsko pravobraniteljstvo. S obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija kojom se obrazlaže na koji način i prema kojim kriterijima je određena vrijednost zemljišta po m², nismo se mogli uvjeriti da je postignuta najpovoljnija cijena za imovinu Grada. Vijeće nije posebnim aktom uredilo upravljanje i raspolaganje imovinom Grada. Ističemo da je licitacija transparentniji način prodaje.

Primici od prodaje ostalih stalnih sredstva (318.450 KM) su primici ostvareni prodajom četiri stana u vlasništvu Grada putem javnog nadmetanja – licitacije, a primitak po osnovu naknade za deksproprisanu nekretninu iskazan je u iznosu od 49.602 KM.

Preporuka:

- **donijeti interni akt kojim će se urediti način raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada, a naročito procedure koje se odnose na prodaju.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 71.263.271 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (28.349.999 KM), izdaci za materijal i usluge (13.767.757 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (12.967.875 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (11.233.971 KM), izdaci za otplatu dugova (2.235.707 KM), doprinosi poslodavca (1.083.222 KM), kapitalni transferi (1.034.376 KM) i izdaci za kamate (590.364 KM).

U skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose. Revizijom smo utvrdili da u 2023. godini nisu evidentirani nastali izdaci: za izvršene radove na izgradnji i proširenju javne rasvjete u iznosu od 937.719 KM, za komunalne usluge u iznosu od 184.037 KM, za zimsko održavanje puteva u iznosu od najmanje 194.802 KM, te izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 103.933 KM (evidentirani na kratkoročnim razgraničenjima). Pored navedenog, utvrdili smo da je na rashodima tekućeg perioda iskazan i dio rashoda iz 2022. godinu i to: izdaci za komunalne usluge u iznosu od najmanje 105.088 KM i transferi pojedincima u iznosu od 119.625 KM. S obzirom na to da rashodi nastali u 2023. godini u iznosu od 1.420.491 KM nisu priznati u periodu na koji se odnose, a da su rashodi iz 2022. godine priznati u tekućoj godini u iznosu od 224.713 KM, rashodi, izdaci i obaveze 2023. godine manje su iskazani za 1.195.778 KM.

Preporuka:

- **rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH.**

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 11.233.971 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (9.799.152 KM) i naknade troškova zaposlenih (1.434.819 KM). Na Jedinostveni gradski organ uprave odnosi se 9.853.445 KM, a na JU Centar za socijalni rad 1.380.526 KM.

Obračun plaća i naknada zaposlenih u *Jedinostvenom gradskom organu* uređen je Odlukom o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica (u daljnjem tekstu Odluka)²⁴ i Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima grada Zenica (u daljnjem tekstu: Pravilnik).²⁵

Obračun plaća i naknada zaposlenih u *JU Centar za socijalni rad* uređen je Pravilnikom o radu JU Centar za socijalni rad Zenica iz 2021. godine. Osnovica za obračun plaća i bod utvrđeni su Odlukom o izvršenju Budžeta, u visini kao i kod Jedinostvenog gradskog organa.

Osnovica za obračun plaće u visini od 385 KM i bod u vrijednosti od 1,0714 utvrđeni su Sporazumom gradonačelnika i sindikata od 2. 1. 2023. godine i Odlukom o izvršavanju Budžeta. Najviša neto plaća isplaćena u jedinstvenom gradskom organu uprave iznosila je 5.032 KM, a najniža 879 KM.

Odlukom je definisano da zaposlenici imaju pravo na dodatke na plaću i naknade plaće koji su utvrđeni zakonskim odredbama. Uz dodatke po osnovu posebnih uslova rada koji su predviđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH,²⁶ Pravilnikom je utvrđen i dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada za gradonačelnika u visini od 20% od osnovne plaće, kao i za radna mjesta višeg referenta – tehničkog sekretara u Službi kabineta gradonačelnika i višeg referenta – vozača motornih vozila u Službi kabineta gradonačelnika u visini od 10% od osnovne plaće, što nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Odlukom. Iako je 24. 11. 2023. godine izmjenom njegovog Rješenja o plaći i dodatku na plaću gradonačelniku ukinut ovaj dodatak, usklađivanje Pravilnika sa zakonskim odredbama i Odlukom nije izvršeno.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.252.214 KM, a najznačajnije se odnose na naknade za: topli obrok (801.457 KM), regres za godišnji odmor (206.678 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (113.253 KM), prijevoz sa posla i na posao (69.545 KM).

Naknada za topli obrok uređena je Zaključkom gradonačelnika od 16. 2. 2023. godine i isplaćivala se u iznosu od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je na osnovu Zaključka gradonačelnika u iznosu od 632 KM po zaposleniku koji je ostvario pravo na godišnji odmor. Otpremnina za odlazak u penziju isplaćivala se u visini pet prosječnih neto plaća isplaćenih u FBiH prema zvanično objavljenim podacima. Naknada za prevoz na posao i sa posla isplaćivala se na osnovu pojedinačnih rješenja gradonačelnika, a u visini mjesečne karte na odobrenoj relaciji za zaposlenike čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje četiri kilometra.

Uvidom u uzorak plaća i naknada troškova zaposlenih za april, septembar i decembar utvrdili smo su isplaćivane u skladu sa odredbama Pravilnika.

Zakonom o državnoj službi u FBiH²⁷, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH²⁸ i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH²⁹ uređeno je ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, koje treba da se obavi u roku od 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje. **Ocjenjivanje za 2023. godinu nije izvršeno, što nije u skladu sa navedenim propisima.**

²⁴ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 8/17 i 1/22

²⁵ Od 21. 4. 2021. i 28. 9. 2023. godine

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15, 09/17

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05 i 103/21

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

Pravilnikom o radnim odnosima zaposlenika u organima Grada Zenica³⁰ je utvrđeno da radno vrijeme zaposlenika u organima Grada traje 40 sati u sedmici i raspoređuje se u pet radnih dana prema godišnjem radnom kalendaru. Naredbom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena utvrđen je raspored radnog vremena od 7:30 do 16:00 sati sa pravom na odmor u trajanju od 30 minuta, koje se ne uračunava se u radno vrijeme. Navedenim Pravilnikom je propisano da se o dolasku na posao, izlascima u toku radnog vremena, korištenju pauze i odlasku sa posla na kraju radnog vremena vodi evidencija u svim organizacionim jedinicama Grada. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se evidencije vode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.³¹

Pravilnik o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada Zenica nije usklađen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Odluke o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica u dijelu utvrđivanja prava na dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada za gradonačelnika, te radna mjesta višeg referenta – tehničkog sekretara u Službi kabineta gradonačelnika i višeg referenta – vozača motornih vozila u Službi kabineta gradonačelnika. Iako gradonačelnik zbog izmjene rješenja od decembra ne ostvaruje ovo pravo, usklađivanje Pravilnika sa zakonskim odredbama i Odlukom nije izvršeno. Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika nije izvršeno, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Preporuke:

- ***Pravilnik o plaćama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada uskladiti sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Odlukom o plaćama i naknadama plaća zaposlenika gradskih organa Zenica, u dijelu ostvarivanja prava na dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada, te ga dosljedno primjenjivati;***
- ***vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.***

6.1.2.2. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 13.767.757 KM, a najznačajniji se odnose na izdatke za: komunikaciju i komunalne usluge (5.405.473 KM), tekuće održavanje (2.803.278 KM), ugovorene i druge posebne usluge (2.750.373 KM) i energiju (2.013.638 KM).

Izdaci Jedinistvenog gradskog organa iskazani su u iznosu od 13.620.103 KM, a JU Centar za socijalni rad u iznosu od 147.654 KM.

Kod Jedinistvenog gradskog organa najznačajniji su izdaci za: komunikaciju i komunalne usluge (5.375.500 KM), tekuće održavanje (2.788.808 KM), ugovorene i druge posebne usluge (2.698.294 KM) i energiju (1.983.097 KM).

U okviru izdataka za komunikaciju i komunalne usluge najznačajniji su izdaci za komunalne usluge koje vrši „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica (u daljem tekstu ALBA). Zakonom o komunalnim djelatnostima uređeno je da Grad obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz njegovog budžeta povjerava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti. Ukoliko javno preduzeće ne posjeduje odgovarajuće tehnološke i ekonomske uslove za obavljanje ovih djelatnosti, izbor drugog pravnog lica vrši se na osnovu provođenja procedura u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Definisano je i da se visina sredstava koja se osiguravaju u budžetu utvrđuje na osnovu programa koji, između ostalog, sadrži visinu potrebnih sredstava za realizaciju i raspored sredstava za svaku djelatnost posebno i po namjenama, kao i mjere za njegovo provođenje.

³⁰ „Sl. novine Grada Zenica“, br. 2/19

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Program zajedničke komunalne potrošnje nije donesen, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno da ga donosi Vijeće na osnovu zajedničkog prijedloga resorne službe nadležne za oblast komunalnih poslova i JP za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica. Prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, poslove zajedničke komunalne potrošnje mogu obavljati javna preduzeća koja imaju ugovor sa Gradom o dugoročnom obavljanju komunalnih poslova ili su formirana odlukom Vijeća za obavljanje komunalnih poslova i druga preduzeća koja će se na to obavezati ugovorom.

Obavljanje određenih poslova komunalne djelatnosti u Gradu vrši preduzeće ALBA, na osnovu Ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključenog 23. 10. 2019. godine na period od 20 godina koji predstavlja produženje saradnje uspostavljene ugovorom o komunalnim djelatnostima iz 1999. godine. Ugovorom je predviđeno obavljanje slijedećih djelatnosti: prikupljanje, odvoz čvrstog i kabastog otpada, zimska služba na gradskim ulicama, čišćenje i pranje gradskih ulica i drugih javnih saobraćajnih površina, zelenih površina i uređenih korita rijeka, pražnjenje korpi za ručni otpad, uklanjanje divljih deponija komunalnog otpada, čišćenje i održavanje zelenih površina, parkova i rekreacionih površina. Sastavni dio ugovora čine: dodatak broj 1 i Elaborat o stanju i razvoju komunalnih djelatnosti. Dodatkom broj 1 su utvrđeni opći uslovi obavljanja usluga, a Elaborat o stanju i razvoju komunalnih djelatnosti nije nam prezentiran. Obim, učestalost i cijene komunalnih usluga utvrđuju se godišnjim ugovorom, s tim da ukupan iznos svih ugovorenih usluga ne može biti manji od ukupnog iznosa svih redovnih obavljenih usluga u 2018. godini. Predviđena je mogućnost promjene cijena srazmjerno promjeni faktora odlučujućih za formiranje cijena. Usaglašavanje cijena treba da se završi najkasnije do 1. 11. tekuće za narednu godinu. Odredbama ugovora utvrđeno je da se nivo usluga u narednoj godini realizuje u skladu sa utvrđenim obimom i jediničnim cijenama usluga iz prethodne godine, ukoliko se usaglašavanje ne okonča do utvrđenog roka. U ugovoru nije naznačen osnov za povjeravanje ovih poslova.

ALBA je 9. 9. 2022. godine dostavila Gradu prijedlog ugovora za 2023. godinu ukupne vrijednosti od 3.199.491 KM, međutim usaglašavanje nije izvršeno do 1. 11. 2022. godine. Grad i ALBA su se tek 3. 5. 2023. godine usaglasili da se u periodu od 1. 1. od 31. 3. 2023. godine usluge realizuju u skladu sa utvrđenim jediničnim cijenama iz prijedloga ugovora, a da se cijene usluga koje će se primjenjivati od 1. 4. 2023. godine trebaju usaglasiti. Shodno navedenom, konstatujemo da odredbe ugovora nisu ispoštovane, s obzirom na to da je trebalo primijeniti jedinične cijene usluga iz prethodne godine a ne prihvatiti cijene koje nisu usaglašene do utvrđenog roka.

Fakture za komunalne usluge za prva tri mjeseca 2023. godine Grad je zaprimio tek u maju. Aneks kojim su utvrđene cijene od aprila zaključen je 14. 10. 2023. godine, a nakon toga su primljene mjesečne fakture za period maj – septembar. Uvidom u uzorak faktura sa priložima utvrdili smo da dio aktivnosti predviđenih mjesečnim planovima nije izvršen, a da ukupna realizacija plana iznosi 90%.

Izdaci po osnovu ugovora o komunalnim djelatnostima sa ALBA-om su iskazani u iznosu od 2.707.891 KM na pozicijama izdataka za usluge održavanja čistoće, odvoza smeća i ostalim komunalnim uslugama. Međutim, faktura za decembar u iznosu 184.037 KM nije evidentirana u 2023. godini. Navedeno nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, prema kojem se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose. Preporuka je data u tački 6.1.2 Izvještaja.

Grad Zenica od 1999. godine poslove obavljanja komunalne djelatnosti povjerava preduzeću „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, te u vezi s tim skrećemo pažnju da je u međuvremeno došlo do izmjene postojećih i donošenja novih zakonskih propisa, kao i da Odluka o komunalnim djelatnostima koju je donijelo Vijeće nije u potpunosti usklađena sa Zakonom o komunalnim djelatnostima u dijelu povjeravanja komunalne djelatnosti. Zbog navedenog je potrebno preispitati i jasno utvrditi zakonski osnov ugovora.

Ugovor zaključen između Grada i „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica ne primjenjuje se dosljedno jer nije sačinjen Elaborat o stanju i razvoju komunalnih djelatnosti, jedinične cijene usluga do 1. 11. 2022. nisu bile usaglašene za narednu godinu, niti su se u 2023. realizovale u skladu sa utvrđenim obimom i jediničnim cijenama usluga iz prethodne godine, nego po cijenama iz prijedloga.

Preporuka:

- ***u ugovoru zaključenim sa „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica navesti zakonski osnov za povjeravanje obavljanja komunalnih poslova, te njegove odredbe dosljedno primjenjivati naročito u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijena za godišnji ugovor.***

Izdaci za usluge zimskog održavanja puteva iskazani su u iznosu od 603.617 KM. Iskazani iznos u cijelosti se odnosi na usluge i radove koje su vršili „Almy-transport“ d.o.o. Zenica, „Špic beton“ d.o.o. Zenica i „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica na osnovu ugovora za sezonu 2022/23., koji su zaključeni nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Utvrdili smo da se iznos od najmanje 105.088 KM odnosi na usluge koje su izvršene u 2022. godini. Ugovori za sezonu 2023/24 zaključeni su sa „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, što je detaljnije obrazloženo u tački 8. Izvještaja. Izdaci za usluge koje su izvršene u 2023. godini u iznosu od najmanje 194.802 KM nisu evidentirane u ovoj godini. **Navedeno nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, prema kojem se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose. Preporuka je data u tački 6.1.2 Izvještaja.**

Izdaci za tekuće održavanje u najvećoj mjeri se odnose na izdatke za usluge popravaka i održavanja cesta (1.000.414 KM), materijal za popravak i održavanje cesta (715.027 KM), te usluge popravaka i održavanja zgrada (440.074 KM).

Usluge popravaka i održavanja cesta najvećim dijelom se odnose na izdatke za redovno održavanje gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta. Ove radove je izvelo preduzeće „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. Zenica na osnovu ugovora zaključenog nakon provedenog otvorenog postupka, što je detaljnije obrazloženo u tački 8. Izvještaja.

Izdaci za materijal za popravak i održavanje cesta iskazani su u iznosu od 715.027 KM. Iznos od 648.794 KM odnosi se na realizaciju okvirnog sporazuma o kupovini i sukcesivnoj isporuci materijala za program betoniranja uz učešće mještana u radnoj snazi od 28. 9. 2023. godine sa dobavljačem „Almy“ d.o.o. Zenica (detaljnije u tački 8. Izvještaja). Mjesne zajednice dostavljaju Plan potreba iz oblasti infrastrukture. Prema izjavi odgovorne osobe, gradonačelnik i predstavnici Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice (u daljnjem tekstu: Služba) vrše terenski obilazak, te utvrđuju koji će projekti biti realizovani. Nije prezentirano da su utvrđeni kriteriji na osnovu kojih se vrši odabir projekata iz planova mjesnih zajednica koji će se sufinansirati. Služba zaključuje sporazume o isporuci građevinskog materijala sa pojedinom mjesnom zajednicom. Definirano je da će nadzor nad isporukom i ugradnjom građevinskog materijala vršiti Služba, a da je građevinski odbor mjesne zajednice dužan sačiniti Izvještaj o završenim radovima. Mještani su dužni izvršiti ugradnju isporučenog materijala. **Dokumentovano je da je Služba izvršila nadzor nad isporukom, ali ne i nad ugradnjom materijala. Izvještaji o završenim radovima nam nisu prezentirani.**

U okviru usluga popravaka i održavanja zgrada iskazan je iznos kojim je Grad sufinansirao projekte poboljšanja energetske efikasnosti stambenih zgrada koje ne predstavljaju stalno sredstvo Grada u iznosu od najmanje 174.797 KM. Planiranje i knjigovodstveno evidentiranje davanja koja predstavljaju kapitalne transfere u okviru ove pozicije nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu, zbog čega su kapitalni transferi iskazani manje a izdaci za tekuće održavanje više za navedeni iznos (preporuka data u tački 5.1 Izvještaja).

Kriteriji na osnovu koji se vrši izbor projekata betoniranja u mjesnim zajednicama nisu utvrđeni. Shodno zaključenim ugovorima sa predstavnicima mjesnih zajednica vrši se isporuka materijala. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je Služba izvršila nadzor nad ugradnjom materijala, ni da su građevinski odbori mjesnih zajednica dostavili izvještaje o završenim radovima, iako je to predviđeno sporazumima Službe i građevinskog odbora. Zbog navedenog konstatujemo da nije uspostavljen adekvatan nadzor nad utroškom ovih sredstava.

Preporuka:

- ***procedurom urediti odabir projekata mjesnih zajednica za sufinansiranje, dosljedno ih primjenjivati, te osigurati nadzor nad njihovom realizacijom.***

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge u najvećoj mjeri se odnose na izdatke za ostale nespomenute usluge i dadžbine (1.774.382 KM), rad vijećnika (296.729 KM) i rad komisija (258.112 KM).

U okviru izdataka za ostale nespomenute usluge i dadžbine iznos od najmanje 846.536 KM se odnosi na izdatke za usluge stručnog nadzora, izrade projektne dokumentacije i elaborata, izrade studija i pribavljanja potrebnih saglasnosti po fakturama JP za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica” d.o.o. Uvidom u uzorak faktura utvrdili smo su jedinične cijene usluga u skladu sa cjenikom koji je sastavni dio ugovora.

Na ovoj poziciji su evidentirani i izdaci za otplatu prispjelog anuiteta KfW kredita u iznosu 268.283 KM, sredstvima primljenim od JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica (tačka 6.1.1.3 Izvještaja). **Planiranje i knjigovodstveno evidentiranje izdataka za otplatu kredita u okviru ove pozicije nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH (preporuka data u tački 5.1 Izvještaja).**

Isplata naknada za rad vijećnika uređena je Odlukom o naknadama vijećnika i članova radnih tijela³² i Zaključkom o utvrđivanju visine naknada vijećnika i članova radnih tijela.³³ U skladu sa ovim aktima mjesečna naknada vijećnicima iznosi 500 KM, te naknada za sudjelovanje po sjednici na kojoj je vijećnik prisutan u iznosu od 100 KM, s tim da se predsjedavajućem obje naknade uvećavaju za 20%. Obračun i isplata naknada vijećnicima vršeni su u skladu sa navedenim aktima.

Izdaci za rad komisija u najvećem mjeri se odnose na naknadu za rad savjeta mjesnih zajednica (59.540 KM), te komisija za: tehnički pregled građevina (37.000 KM), utvrđivanje prometne vrijednosti nekretnina (32.550 KM), gradska izborna komisija (20.400 KM) i druge.

Utvdili smo da obračun naknada zaposlenicima, po osnovu angažmana u komisijama u iznosu od najmanje 45.150 KM, nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama Zakona o doprinosima i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Preporuka:

- **obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u konsolidovanom finansijskom izvještaju iskazani su u iznosu od 28.349.999 KM, od čega se na transfere JU Centar za socijalni rad Zenica (18.148.978 KM), a jedinstvenog organa uprave (10.201.022 KM). Strukturu iskazanog iznosa čine: tekući transferi pojedincima (20.494.201 KM), neprofitnim organizacijama (3.938.798 KM), subvencije javnim preduzećima (2.404.533 KM), privatnim preduzećima i poduzetnicima (1.029.911 KM), drugi tekući rashodi (316.395 KM) i tekući transferi u inostranstvo (20.000 KM).

Najveći dio tekućih transfera pojedincima iskazanih u iznosu od 20.494.201 KM odnosi se davanja pojedincima utvrđena Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, Zakonom o roditeljima njegovateljima u FBiH i drugim. Finansiraju se sredstvima Kantona ili Federacije, a odnose se na naknade porodiljama u radnom odnosu (7.028.532 KM), ostale vidove socijalne zaštite (8.152.876 KM) te naknade roditeljima – njegovateljima (2.043.211 KM). Iznos od 1.084.565 KM odnosi se na stipendije i naknade za alternativni smještaj date pojedincima putem nadležnih gradskih službi iz primljenih sredstava Kantona.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su iznosu od 3.938.798 KM, a njihovu strukturu najvećim dijelom čine: transfer za sport (1.246.000 KM), za kulturu (794.025 KM), transfer JU Dom – porodica Zenica (340.000 KM), transfer izmirenje poreznog duga NK Čelik Zenica po zaključenom sporazumu (336.249 KM) i drugi.

³² Broj 01-01-17364/07 od 19. 6. 2007. godine

³³ Broj 01-114-6528/09 od 18. 3. 2009. godine

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da se sredstva planirana na ovoj poziciji koriste po zaključcima gradonačelnika na prijedlog resorne Službe, a prema dostavljenim zahtjevima i provedenim javnim pozivima, kao i zaključenim ugovorima.

Raspodjela sredstva za sport iz Budžeta za 2023. godine realizovana je putem javnog poziva. Gradonačelnik je imenovao komisiju od 16 članova, sačinjenu od predstavnika Grada, Vijeća, Javnog preduzeća za upravljanje i održavanje sportskih objekata d.o.o. Zenica i predstavnika sportskih kolektiva, čiji je zadatak bio da utvrdi kriterije, izvrši vrednovanje i rangiranje aplikacija te sačini Program raspodjele sredstava. Prijavu na javni poziv mogli su podnijeti nosioci sportskih aktivnosti ukoliko imaju sjedište na području Grada, ako su registrovani u skladu sa Zakonom prije 10. 1. 2022. i ako su u protekloj godini nastupali na zvaničnim takmičenjima krovnog saziva. Javnim pozivom utvrđeni su nosioci sportskih aktivnosti (sportski klubovi, društva, savezi, i sportska udruženja lica sa invaliditetom, druga pravna lica koja obavljaju djelatnost iz područja tjelesnog odgoja ili sporta i sportski pojedinci) i namjena programa odnosno aktivnosti. Navedeno je da prijave korisnika koji nisu dostavili izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava za prethodnu godinu se neće razmatrati. Utvrđeni su kriteriji za bodovanje, izvršena ocjena prijava i sačinjen Plan i program raspodjele sredstava. Prema izvještaju komisije, na javni poziv prijavljeno je 77 aplikacija, od čega je jedna aplikacija bila neblagovremena a 16 nije ispunjavalo uslove propisane Javnim pozivom. **Tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršeno bodovanje prema postavljenim kriterijima, zbog čega nismo mogli potvrditi ni da su oni primijenjeni prilikom donošenja Programa.**

Raspodjela sredstava planiranih Budžetom od 1.050.000 KM utvrđena je kako slijedi: sredstva za redovan rad i takmičenje klubova (744.000 KM), sredstva za trenažni proces odigravanja utakmica i pokroviteljstvo održavanja manifestacija u prostorima kojima upravlja JP za upravljanje i održavanje sportskih objekata Grada (200.000 KM), sredstva za redovan rad i takmičenje klubova sa invaliditetom (32.000 KM), za podršku sportskim manifestacijama (19.000 KM) i za rad sportskog saveza Grada (5.000 KM), te interventna sredstva (50.000 KM). Najveći dio sredstva odobren je zaključkom gradonačelnika NK Čelik (500.000 KM) kao pomoć u radu i prevazilaženju teške situacije kluba, a u skladu sa Sporazumom o poravnanju od 20. 3. 2023. godine i Planom i programom raspodjele od 30. 3. 2023. godine. Sporazumom o poravnanju dogovoreno je da Grad uplati iznos od 500.000 KM, a da se NK „Čelik“ u parnicama pokrenutim pred Općinskim sudom u Zenici u cijelosti odrekne tužbenih zahtjeva (u dvije parnice) nakon dostavljanja Zaključka o isplati sredstava. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da su nakon ispunjena uslova utvrđenih sporazumom sredstva uplaćena na račun zakonskog punomoćnika NK „Čelik“. Zaključkom o odobravanju sredstva korisniku je utvrđena obaveza da dostavi narativni i finansijski izvještaj nadležnoj službi o utrošku sredstava. Izvještaj o cjelokupnom iznosu doznačenih sredstava nije dostavljen, ali nadležna služba raspolaže dokumentacijom o utrošku značajnog dijela sredstava za odobrene namjene. Uvidom u odabrani uzorak drugih korisnika ovog transfera (NK Nemila, OK Čelik R, Judo klub Čelik) utvrdili smo da su nadležnoj službi dostavili izvještaj o namjenskom utrošku.

U okviru transfera neprofitnim organizacijama planirana su i odobrena sredstva Budžetom za izmirenje poreznog duga NK Čelik po zaključenom sporazumu – reprogramu. Način realizacije ovog transfera uređen je Odlukom o izvršenju budžeta. Plaćanje poreznog duga prema Sporazumu uvjetovano je izmirenjem tekućih obaveza po osnovu javnih prihoda, nastalih poslije potpisivanja sporazuma, o čemu je NK Čelik Zenica obavezan do 15. u mjesecu izvještavati nadležnu Službu. Utvrdili smo da je u svrhu isplate 32 rate dostavljena potvrda o izmirenju tekućih obaveza, što je u skladu s sporazumom i Odlukom o izvršenju budžeta. U tekućoj godini isplaćeno je 336.249 KM u 12 mjesečnih rata. Mjesečna isplata odobrava se zaključkom gradonačelnika.

Transfer za kulturu iskazan je u iznosu 794.025 KM, a njegovu strukturu najvećim dijelom čine sredstva odobrena JP RTV Zenica u iznosu od 552.000 KM (270.000 KM za organizaciju adventa i dočeka Nove godine, 250.000 KM za organizaciju manifestacije Zenica Summer Fest 2023. godine, te 32.000 KM na ime realizacije programskih sadržaja obilježavanja dana Zenica), JU BNP Zenica 90.000 KM, JU Gradska biblioteka 48.000 KM, Muzeju Grada i Kamernog simfonijskog orkestra 27.000 KM te transfer za učešće na 26. međunarodnoj kulturnoj manifestaciji „Zeničko proljeće 2023. godine“ 64.025 KM.

JP RTV Zenica je dostavilo ugovore, račune i dokaze o plaćanju u svrhu pravdanja utroška odobrenih sredstava za organizaciju navedenih manifestacija. Međutim, dostavljena dokumentacija nije specificirana, sastoji se od niza ugovora i računa te dokaza o uplati zbog čega je otežavajući utvrditi obim utrošenih sredstava.

Transfer za učešće na 26. međunarodnoj kulturnoj manifestaciji „Zeničko proljeće 2023. godine“ iskazan je u iznosu od 64.025 KM, raspoređen je korisnicima putem javnog poziva. Komisija je izvršila vrednovanje prijavljenih projekata, te su sredstva zaključkom gradonačelnika odobrena: Bosanskom narodnom pozorištu Zenica (29.380 KM), Udruženju muzičkih pedagoga ZDK (20.745 KM), Muzeju Grada Zenica (5.000 KM), Društvu likovnih akademskih umjetnika Zenica (5.000 KM), Gradskom horu „Kasiopeja“ (2.620 KM) i Gradskoj biblioteci Zenica (1.280 KM). Uvidom u odabrani uzorak korisnika (Bosansko narodno pozorište Zenica) utvrdili smo da je izvještaj o namjenskom utrošku sredstava dostavljen i da su sredstva utrošena u skladu sa utvrđenom namjenom.

Subvencije javnim preduzećima (2.404.533 KM) odnose se na finansiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja 926.000 KM, finansiranje dijela proizvodnje i emitovanja programa JP RTV Zenica 430.000 KM, finansiranje rada JP za upravljanje i održavanje sportskih objekata d.o.o. Zenica 332.520 KM, transfer Agenciji Zeda za podsticaj razvoja poduzetništva i obrta – finansiranje projekata 312.000 KM, izdatke za finansiranje rada JP Zenicagas d.o.o. Zenica 250.000 KM i transfer Agenciji Zeda za podsticaj razvoja poduzetništva i obrta – projekat zapošljavanja pripravnika 154.013 KM.

Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da se tekući transferi planirani u okviru Službe za socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti doznachavaju kao bespovratna sredstva na ime finansiranja djelatnosti javnih preduzeća, u vidu pomoći za podsticaj i razvoj istih. Doznaka planiranih sredstava vrši se mjesečno, paušalno, a na osnovu zaključka gradonačelnika. Shodno ovim odredbama Odluke o izvršenju realizovani su transferi JU Predškolski odgoj i obrazovanje Zenica (926.000 KM) i JP RTV Zenica (430.000 KM) i JP za upravljanje i održavanje sportskih objekata Zenica (332.520 KM). O utrošku doznachenih sredstva korisnik je dužan dostaviti izvještaj. Uvidom u odabrani uzorak konstatujemo da su korisnici mjesečno dostavljali izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Subvencije privatnim preduzećima (1.029.911 KM) najvećim dijelom odnose se na podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji i transfer privatnim preduzećima i preduzetnicima (sufinansiranje projekata, finansiranje obrta i preduzetništva).

Podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji planiran je u iznosu od 770.000 KM, a iskazan 768.292 KM. Za realizaciju ovog transfera Vijeće je donijelo Program mjera za unapređenje poljoprivrede kako je to i utvrđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta. Njime su predviđeni podsticaji za biljnu i animalnu proizvodnju, kapitalna ulaganja u poljoprivredi te ostala izdvajanja. Poljoprivredni proizvođači, zadruge, te fizička i pravna lica upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata utvrđeni su kao korisnici transfera. Imenovana je komisija za kontrolu kandidata prijavljenih za podsticaj u poljoprivredi sa zadatkom da provjeri dostavljenu dokumentaciju svakog podnosioca, izvrši kontrolu na terenu za oblasti u kojima je neophodna kontrola, sačini zapisnik te obračuna visinu pojedinačnih novčanih sredstava za svakog korisnika i pripremi dokumentaciju. Obavijesti i javni pozivi za dostavu zahtjeva su objavljeni na web stranici Grada Zenica i sredstvima informisanja. Prema informaciji nadležne službe nakon obrađenih zahtjeva podsticaj je odobren za 1012 korisnika koji su ispunili propisane kriterije, a 56 zahtjeva je odbijeno zbog neispunjavanja kriterija. Uvidom u uzorak zahtjeva i realizaciju javnog poziva utvrdili smo da su sredstva raspoređena u skladu sa Programom i kriterijima utvrđenim javnim pozivom, te da je komisija izvršila naknadnu kontrolu na terenu.

Transfer privatnim preduzećima i preduzetnicima (sufinansiranje projekata, finansiranje obrta i preduzetništva) planiran je u iznosu 300.000 KM, a iskazan 257.869 KM. Realizovan je shodno Programu mjera za utrošak podsticajnih sredstava namijenjenih za oblast privrede u 2023. godini. Programom je utvrđen: period realizacije programa, izvori sredstava za provođenja programa, korisnici, nosioci programa, mjere (6 mjera), opis mjera te realizacija programa.

Za provođenje programa zadužena je Služba za privredu, gradsku imovinu i upravljanje razvojem koja je definisala kriterije i raspisala javni poziv koji je objavljen 19. 5. 2023. godine. Javnim pozivom utvrđeno je sedam kriterija, bodovi, te izvor verifikacije za utvrđeni kriterij. Utvrđeni kriteriji su: vrsta djelatnosti, broj (novo) zaposlenih, inovativna djelatnost, kvalitet poslovne ideje, mlade osobe, osobe koje se nalaze na evidenciji JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog Kantona duže od 12 mjeseci, imaju status osobe sa invaliditetom. Komisija je izvršila vrednovanje i rangiranje prijave, sačinila zapisnik i preliminarnu listu kandidata objavila je na oglasnoj ploči Grada i web stranici. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavili izvještaj i da je nadležna služba vršila kontrolu korištenja sredstava dodijeljenih shodno ovom programu.

Drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 316.395 KM, a odnose se na rashode po osnovu izvršenja sudskih presuda i rješenja o izvršenju (189.803 KM), na naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (124.092 KM) i ostale tekuće rashode (2.500 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da se sredstva planirana na poziciji „prisilno izvršenje pravosnažnih sudskih rješenja koja realizuje banka“ vrši prema redoslijedu izvršavanja, a u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku.³⁴ Planirana sredstva banka zaplijeni, a Grad obavještava o izvršenim isplatama. Budžetom za 2023. godinu za navedene namjene planirana su sredstva u iznosu od 250.000 KM, a iskazana realizacija iznosi 189.803 KM. Sudska rješenja o izvršenju, koja su zaprimljena kod BBI Banke izvršavaju se po datumu zaprimanja, u skladu s planiranim sredstvima.

Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršeno bodovanje prema postavljenim kriterijima kod donošenja Programa i odobravanja sredstva kod transfera za sport, zbog čega nismo mogli potvrditi njihovu primjenu. Prema odabranom uzorku utvrdili smo da je raspodjela tekućih transfera izvršena na način utvrđen Odlukom o izvršenju budžeta, te da su korisnici dostavili izvještaj o namjenskom utrošku sredstva, osim Nogometnog kluba „Čelik“ Zenica.

Preporuka:

- **osigurati dokumentaciju o primjeni utvrđenih kriterija kod rasporeda tekućih transfera za sport i izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava Nogometnom klubu Čelik, koji je korisnik obavezan dostaviti u skladu sa zaključcima o dodjeli sredstava i Odlukom o izvršavanju budžeta.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi u konsolidovanim finansijskom izvještaju su iskazani u iznosu od 1.034.376 KM, a odnose se na transfere javnim preduzećima (571.216 KM), transfere neprofitnim organizacijama (308.000 KM) i transfere pojedincima (155.160 KM).

Transferi javnim preduzećima (571.216 KM) najvećim dijelom su sredstva odobrena Regionalnoj deponiji Mošćanica d.o.o. Zenica (231.954 KM), JP Zenicagas d.o.o. Zenica (196.921 KM) i JP Regionalni vodovod Plava voda d.o.o. Travnik (62.341 KM).

Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da se „Transfer RD Mošćanica d.o.o Zenica – anuitet za realizaciju projekta sanacije deponije Siđe“ realizuje u skladu sa Sporazumom o supsidijarnom kreditu, ugovorom između Općine i PD „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica, i planom otplate. U skladu sa ugovorom, Grad je obavezi da u roku trajanja kredita u svom budžetu planira potrebna sredstva za vraćanje kredita, a koja će se realizovati u obliku kapitalnog transfera. Utvrdili smo da nakon što Društvo dostavi obavijest o plaćanju dospjele rate Gradu, zaključkom gradonačelnika se odobravaju sredstva za ove namjene. Transfer je realizovan u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta. Međutim Grad nije u Glavnoj knjizi iskazao preuzete obaveze ugovorom što je opisano u tački 6.2.4 Izvještaja.

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09,35/12 i 46/16 i „Sl. glasnik BiH“, br. 42/18 –odluka Ustavnog suda

Transfer JP Zenica gas d.o.o. Zenica iskazan je u iznosu od 196.921 KM. U dijelu od 99.388 KM odnosi se na sredstva odobrena zaključkom za izgradnju sekundarne gasne distributivne mreže u Poslovnoj zoni Zenica 1. Transfer je financiran iz neutrošenih namjenskih sredstva primljenih sa federalnog nivoa. U skladu sa utvrđenom obavezom korisnik je 15. 12. 2023. godine dostavio izvještaj o realizaciji odobrenih sredstva. Uvidom u izvještaj konstatujemo da su sredstva utrošena u skladu s odobrenom namjenom, te da je transfer realizovan na način utvrđen Odlukom o izvršavanju budžeta. Način izvršavanja *transfera JP Regionalni vodovod Plava voda d.o.o. Travnik* uređen je Odlukom o izvršenju budžeta. Zaključkom gradonačelnika odobrena su sredstva za uplatu dvije rate EBRD kredita u ukupnom iznosu od 53.000 KM i dvije CEB kredita u iznosu od 9.341 KM s obzirom na to da je Grad preuzeo obavezu plaćanja kreditnih obaveza za ovaj projekt. Iako se radi o izdacima za otplatu kredita planirani su iskazani na poziciji kapitalnim transferima, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Sredstva za plaćanje ovih obaveza obezbijedena su uplatama JP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica. (tačka 6.1.1.3 Izvještaja).

Transferi neprofitnim organizacijama (308.000 KM) u dijelu od 153.000 KM su transferi odobreni iz tekuće rezerve zaključcima gradonačelnika Medžlisa islamske zajednice, uglavnom za adaptaciju i izgradnju džamija i šehidskih mezarja. Medžlis islamske zajednice je dostavio izvještaj o namjenskom utrošku sredstava čime je postupio u skladu s obavezom utvrđenom zaključkom.

Transferi pojedincima (155.160 KM) odnose se na novčane pomoći u stambenom zbrinjavanju branilaca i njihovih porodica. Transfer je realizovan putem javnog poziva a financiran sredstvima Ministarstva za boračka pitanja Zeničko – dobojskog kantona. Za realizaciju javnog poziva imenovana je komisija od pet članova sa zadatkom da vrši prijem aplikacija i daje uputstva, utvrdi činjenično stanje, izvrši provjeru na terenu, prati realizaciju javnog oglasa, te pripremi izvještaj o obavljenim zadacima komisije. Sa korisnicima transfera ministar za boračka pitanja je zaključio ugovor o pomoći u rješavanju stambenog pitanja. Zaključkom premijera odobrena je isplata korisnicima. Sredstva su Gradu doznačena i izvršena je isplata korisnicima, a Služba za boračko invalidsku zaštitu Grada je bila u obavezi Ministarstvu za boračka pitanja dostaviti izvještaj sa dokazima o namjenskom utrošku što je i učinila. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da je dio ugovora o dodjeli sredstava i zaključak o odobravanju isplate iz 2022. godine, te su shodno načelu modificiranog nastanka događaja, trebali teretiti rashode 2022. godine a ne 2023. godine. Navedeno ima za posljedicu netačno iskazan finansijski rezultat tekuće godine za iznos od najmanje 119.625 KM.

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 590.364 KM, a odnose se na kamate po osnovu dugoročnog kredita za Projekat Glavne gradske magistrale u Zenici (tačka 6.2.4. Izvještaja).

6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazani su 12.967.875 KM. Na jedinstveni organ uprave odnosi se 12.949.449 KM, a strukturu iskazanog iznosa najvećim dijelom čine: izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje (6.889.893 KM) nabavku građevina (2.680.735 KM) i nabavku opreme (1.670.788 KM). Izdaci JU Centar za socijalni rad Zenica iznose 18.426 KM i u cijelosti se odnose na nabavku opreme.

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje se najvećim dijelom su izdaci za rekonstrukciju: cesta i mostova (3.236.570 KM), zgrada (2.153.981 KM) i objekata vezanih uz vodovod (1.188.447 KM).

Na poziciji izdataka za rekonstrukciju cesta i mostova iskazani su izdaci koji se odnose na realizaciju Plana investicionih ulaganja u oblasti cestovne infrastrukture za 2023. godinu kojim su predviđeni projekti ukupne vrijednosti 4.691.228 KM. Prema prezentiranim podacima, a na osnovu ugovora koji su zaključeni nakon provedenih postupaka javnih nabavki, u 2023. godini su realizirani projekti u ukupnoj vrijednosti od 3.227.543 KM. Uvidom u realizaciju projekata ukupne vrijednosti od 1.309.948 KM utvrdili smo da Grad u slučajevima kada nadzor utvrdi da je za prekoračenje ugovorenog roka izvođenja radova odgovoran izvođač aktivira kaznene odredbe ugovora (0,1 % ugovorene vrijednosti za svaki dan prekoračenja – maksimalno 5%).

Izdaci za rekonstrukciju zgrada u najvećoj mjeri se odnose na radove na sanaciji krovnih ploha zgrade Bosanskog narodnog pozorišta Zenica (1.111.883 KM) i na izgradnju zgrade Službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima (221.791 KM).

Na poziciji izdataka za rekonstrukciju objekata vezanih uz vodovod iskazani su izdaci koji se odnose na realizaciju Plana ulaganja u oblasti vodoprivrede za 2023. godinu kojim su predviđeni projekti ukupne vrijednosti 3.713.120 KM. Prema prezentiranim podacima, a na osnovu ugovora zaključenih nakon provedenih postupaka javnih nabavki, u 2023. godini su realizovani su projekti u ukupnoj vrijednosti od 1.277.619 KM. Izvršili smo uvid u realizaciju projekata ukupne vrijednosti od 397.882 KM te utvrdili da u slučaju kada nadzor konstatuje prekoračenja roka izvođenja radova Grad obračunava kaznene odredbu u visini 5% ugovorene vrijednosti (kod izgradnju pet zasebnih razvodnih mreža ukupne vrijednosti 271.534 KM).

Izdaci za nabavku građevina se najvećim dijelom odnose na radove na izgradnji zatvorenog olimpijskog bazena sa pratećim sadržajima - I faza (1.802.549 KM).

Izdaci za nabavku opreme najvećim dijelom se odnose na nabavku motornih vozila (698.999 KM). Postupci pojedinih nabavki stalnih sredstava opisani su u tački 8. Izvještaja.

6.1.2.7 Izdaci za otplate dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 2.235.707 KM odnose se izdatke za otplatu kredita po osnovu Kreditnog sporazuma za Projekat Glavne gradske magistrale u Zenici. Ovi izdaci su manje iskazani, s obzirom na to da Budžetom na ovoj poziciji nisu planirane otplate po osnovu Podugovora o zajmu i projektu za Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u BiH II za Grad Zenicu iz 2015. godine (KfW kredit), preuzete obaveze za projekat Regionalne deponije i Projekat Plava voda.

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2023. iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	81.840.713	71.453.978	56.624.994	87,30%
II	RASHODI	62.580.115	56.059.689	42.783.186	89,58%
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	19.260.598	15.394.289	13.841.808	79,9%
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	19.260.597	12.265.396	5.440.711	63,7%
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	1	3.128.893	8.401.097	
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	0	(2.235.707)	0	
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	1	893.186	8.401.097	

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	9.939.876	9.046.690	109,87
--	------------------	------------------	---------------

U revidiranoj godini iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 893.186 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima na 31. 12. 2023. godine u Bilansu stanja iskazan je u iznosu od 9.939.876 KM.

Dio rashoda i izdataka koji se odnose na 2022. godinu (za komunalne usluge i transfere pojedincima) u iznosu od najmanje 224.713 KM evidentiran je u 2023. godini. Rashodi i izdaci nastali u 2023. godini u iznosu od najmanje 1.420.491 KM (za izvršene radove na izgradnji i proširenju javne rasvjete, komunalne usluge, zimsko održavanje puteva, te izdaci za nabavku stalnih sredstava) nisu evidentirani u periodu nastanka. Zbog navedenog, finansijski rezultat tekuće godine i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više su iskazani za najmanje 1.195.778 KM. Navedeno nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, čija primjena je propisana Zakonom u budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, o čemu je detaljnije navedeno u tački 6.1.2 Izvještaja.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja više je iskazan za najmanje 1.195.778 KM jer dio rashoda i izdataka nije evidentiran u periodu u kojem su nastali u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 27.600.592 KM od čega se na novčana sredstva odnosi 23.361.088 KM, kratkoročna potraživanja 2.453.185 KM, kratkoročne plasmane 60.000 KM, finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim licima 130.869 KM i kratkoročna razgraničenja 1.595.450 KM.

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana u iznosu od 23.361.088 KM, odnose se na stanje novčanih sredstava na bankovnim računima otvorenim kod Bosna Bank International d.d. Sarajevo (depozitni, transakcijski, devizni i tri namjenska podračuna). Sredstva sa depozitnog račnu na kraju dana prenose se na transakcijske i namjenske račune, a stanje novčanih sredstava na ovim računima usaglašeno je sa bankom.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 2.453.185 KM, a odnose se na ostala potraživanja (1.459.331 KM), kratkoročna potraživanja od pravnih lica (949.547 KM) i fizičkih osoba (44.306 KM). Kratkoročna potraživanja jedinstvenog gradskog organa uprave iskazana su u iznosu 2.454.314 KM, a kod JU Centar za socijalni rad iskazana su u potražnom saldu u iznosu od - 1.129 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja (1.426.933 KM) iskazana u okviru ostalnih potraživanja odnose se na potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostorija. Grad poduzima aktivnosti na naplati potraživanja, slanjem opomena i pokretanjem sudskih postupaka.

Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su potraživanja po osnovu zakupa u iznosu od najmanje 438.182 KM nastala u 2016. godini i ranijem periodu. Sudski postupci su pokrenuti, međutim, iako su donesene presude i prijedlozi za izvršenje utuženja, potraživanja se uglavnom sporo naplaćuju. Za iskazana potraživanja prema Radio BM Zenica (49.149 KM) i STR Libela (34.158 KM) konstatujemo da je mogućnost naplate neizvjesna odnosno nemoguća s obzirom na to da se radi o pravnom licu koje je brisano iz sudskog registra 2017. godine i licu koje je preminulo. Utužena lica više ne koriste ove poslovne prostore. Stanja određenih sumnjivih i spornih potraživanja nisu usklađena u Glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji.

Potraživanja od pravnih osoba (949.547 KM) odnose se na potraživanja od JP BH Pošta (533.068 KM) za prodate administrativne takse, potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora, rente i naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta (235.919 KM), te avanse (180.561 KM).

Potraživanja od fizičkih osoba (44.306 KM) odnose se na iskazana potraživanja po osnovu naknada za prirodnu pogodnost – rentu i uređenje građevinskog zemljišta, od fizičkih osoba kojima je odobreno plaćanje obračunatih naknada na rate shodno zaključenim ugovorima.

Kratkoročna potraživanja kod JU Centar za socijalni rad odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 474 KM, te potraživanja za refundaciju bolovanja iskazana u potražnom saldu (1.603 KM), za koje nije izvršeno usklađivanje.

Usaglašavanje stanja potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostorija (od fizičkih i pravnih lica na) na 31. 12. izvršeno je putem izvoda otvorenih stavki u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Međutim, značajan dio poslanih izvoda nije ovjeren vraćen Gradu.

Stanja određenih sumnjivih i spornih potraživanja nisu usklađena u Glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji. U okviru sumnjivih i spornih potraživanja iskazano je najmanje 438.182 KM potraživanja nastalih do 2016. godine čija je naplata neizvjesna, iako su pokrenuti sudski postupci i donesena izvršna rješenja, a koja se u manjem obimu i dalje naplaćuju. Potraživanja u iznosu od najmanje 83.307 KM odnose se na subjekte koji više ne postoje. Zbog navedenog, potraživanja u Bilansu stanja nisu tačno iskazana. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH

Preporuka:

- ***preispitati iskazana potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, te usaglasiti potraživanja iskazana u pomoćnoj evidenciji i u Glavnoj knjizi.***

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani iskazani u iznosu od 60.000 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, odnose se sumnjiva i sporna potraživanja za ustupljena novčana sredstva JP Terra Zenica u svrhu realizacije Programa koka nosilja iz 1996. godine, za koje je u toku sudski spor.

6.2.1.4 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 1.595.470 KM u potpunosti se odnose razgraničene rashode po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz perioda 2019.-2023. godine, po raznim osnovama (razne štete, dug, radni odnosi).

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva u iznosu od 214.612.510 KM. Strukturu iskazanog iznosa čine: stalna sredstva sadašnje vrijednosti 213.318.987 KM (nabavne vrijednosti 271.529.328 KM i ispravke vrijednosti 58.210.341 KM), dugoročni plasmani (1.189.591 KM) i dugoročna razgraničenja (103.932 KM). Stalna sredstva Grada iskazana su u iznosu od 213.283.794 KM, a JU Centar za socijalni rad 35.193 KM.

6.2.2.1 Stalna sredstva

Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: građevine (155.607.533 KM), zemljište i šume (85.829.508 KM), sredstva u pripremi (12.293.963 KM), oprema (10.324.747 KM), stalna sredstva u obliku prava (7.018.947 KM), ostala stalna sredstva (282.941 KM) i sredstva van upotrebe (171.689 KM).

Vrijednost stalnih sredstava nije usaglašena sa izvorima sredstava. Iako je ova neusaglašenost konstatovana i u prethodnom izvještaju o izvršenoj reviziji nije prezentirano da su poduzete aktivnosti na njihovom usaglašavanju.

U skladu s članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH budžetski korisnici dužni su uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine. Grad je uspostavio pomoćnu knjigu kapitalne imovine, ali iskazani iznos stalnih sredstava u pomoćnoj knjizi nije usaglašen sa iznosom iskazanim u Glavnoj knjizi. Evidencije za zemljište, zgrade i stambene objekte nisu usaglašene, a u pomoćnoj knjizi ne vode se podaci o stalnim sredstvima u obliku prava i stalnim sredstvima u pripremi. JU Centar za socijalni rad je uspostavila pomoćnu knjigu kapitalne imovine ali ni ona nije usaglašena sa podacima u Glavnoj knjizi.

Zbog navedenog konstatujemo da pomoćne knjige kapitalne imovine budžetskih korisnika Grada nisu uspostavljene u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U okviru građevina iskazani su: zgrade i stanovi (75.535.097 KM), ostali objekti (71.902.788 KM) i objekti vodovoda i kanalizacije (8.169.647 KM).

Poslovni prostori nabavne vrijednosti 44.989.157 KM čine najveći dio zgrada i stanova. U nadležnoj službi uspostavljena je pomoćna evidencija poslovnih prostora, sa podacima o lokaciji, veličini i statusu poslovnog prostora bez iskazane vrijednosti. Podaci iz ove evidencije nisu uporedivi sa iskazanim knjigovodstvenim stanjem poslovnih prostora. Grad zakupcima odobrava ulaganje u iznajmljene poslovne prostore po utvrđenoj proceduri, a ulaganja u poslovne prostore djelimično priznaje, te aneksom ugovora oslobađa zakupca plaćanja dijela zakupnine. Međutim, internim aktom nije uređen način knjigovodstvenog evidentiranja ovih promjena na stalnim sredstvima Grada, a što za posledicu ima netačno iskazanu vrijednost poslovnih prostora (naprimjer: izvršeno ulaganje zakupoprimca u poslovni prostor od 28.062 KM na ime građevinskih radova sanacije krova, stolarije i slično nije evidentirano kao uvećanje stalnih sredstva).

Autobuska stanica nabavne vrijednosti 2.000.840 KM čini dio pozicije zgrada i stanova. Evidentirana je u 2019. godine shodno Ugovoru o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28. 6. 2018. godine, koji je Grad zaključio sa JKP „Zenicatrans-prevoz putnika“ d.d. Zenica. Imovinski odnosi vezani za ovu nekretninu predmet su sudskog spora. Pravosnažnom presudom Općinskog suda u Zenici utvrđeno je ova nekretnina ulazi u stečajnu masu JKP „Zenicatrans-prevoz putnika“ d.d. Zenica te da se uspostavlja stanje kakvo je bilo prije provedbe spomenutog ugovora. Prvostepena presuda je potvrđena na Kantonalnom sudu 5. 9. 2023. godine, a Grad je 17. 10. 2023. godine podnio reviziju Vrhovnom sudu FBiH izjavljenu protiv presude Kantonalnog suda. **Autobuska stanica nabavne vrijednosti 2.000.840 KM nije u vlasništvu niti posjedu Grada i predmet je sudskog spora.**

Ostali objekti najvećim dijelom se odnose na nabavnu vrijednost *cesta i mostova* (62.873.043 KM). U 2023. godini ova pozicija je uvećana za 41.635.907 KM, a najveći dio iskazanog iznosa odnosi se na vrijednost Glavne gradske magistrale (38.632.476 KM) koja je preknjižena sa sredstava u pripremi na upotrebu. Naime, iako je Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona rješenjima iz 2015. godine i 2019. godine odobrilo upotrebu izgrađenih dionica Glavne gradske magistrale (I faza: od mostova na Kočevi do Bojinog vira i II faza: od raskrsnice kod bivše direkcije Željezara Zenica do mostova na rijeci Kočevi), ova investicija je tek u 2023. godinu knjigovodstveno evidentirana kao stalno sredstvo u upotrebi.

Stalna sredstava u pripremi iskazana su u iznosu od 12.293.963 KM i u odnosu na početno stanje umanjena su za 35.361.892 KM. Njihova struktura je: ostali objekti (6.603.419 KM), zgrade (2.944.643 KM), ceste (2.137.652 KM), objekti gasovoda (349.748 KM) i stambeni objekti (258.500 KM).

Iskazani iznos sredstava u pripremi dijelom se odnose se na: ulaganja u ceste (2.137.653 KM), izgradnju zatvorenog olimpijskog bazena (1.980.035 KM), sanaciju krova Bosanskog narodnog pozorišta (1.145.240 KM) i izgradnju eko kuće Smetovi (863.754 KM), projekata koji su uglavnom započeti tekuće ili prethodne godine. Međutim, značajan dio iskazanog iznosa se odnosi na investicije započete u ranijem periodu.

Najveći dio iskazanog iznosa sredstava u pripremi (6.594.303 KM) odnosi na projekte iz nadležnosti Službe za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice, te su od ove službe zatražena dodatna obrazloženja o statusu investicija. Prema dostavljenom, za 4.127.886 KM evidentiranih sredstava u pripremi utvrđeno je: 1.295.900 KM su investicije započete uglavnom u 2023. godini koje su okončane do aprila 2024. godine, 269.065 KM su radovi po ugovoru iz 2019. godine o zajedničkom finansiranju i izvođenju radova na izgradnji vodovodne linije na dionici od raskrsnice Čajdraš-Oglavina do škole u Lokvinama, a dio od 2.562.921 KM se odnosi na rekonstrukciju i modernizaciju sistema javne rasvjete izvršenu po ugovorima sa Elko Marić d.o.o. Mostar iz 2013. i 2014. godine za koje ova služba ne posjeduje dokumentaciju koja potvrđuje da li su ova sredstva stavljena u upotrebu.

Navedeno je da su zapisnici o izvršenom konačnom obračunu i prijemu izvršenih radova sačinjeni i dostavljeni uz okončane situacije. **Shodno navedenom, iznos od najmanje 2.831.986 KM izvršenih ulaganja u javnu rasvjetu i izgradnju vodovoda evidentiran je na sredstvima u pripremi duži niz godina, a nisu poduzete aktivnosti na utvrđivanju njihovog statusa.**

Grad je u 2022. godini sa firmom Neimari Šerići d.o.o. Zenica, voditeljem konzorcija Neimari Šerići d.o.o. Zenica, Testingelektro d.o.o. Sarajevo i Buck d.o.o. Beograd, zaključio ugovor u vrijednosti od 4.661.206 KM za izvođenje radova na proširenju i izgradnji javne rasvjete na području Grada (Projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete). Prema ugovoru, izvođač je preuzeo obavezu „da o svom trošku izvrši radove, u roku od 12 mjeseci računajući od dana preuzimanja posla“, odnosno da se plaćanje izvrši po završetku radova. Ugovorne strane su se sporazumjele da se plaćanje naknade vrši po završetku radova, u dvije jednake godišnje rate od po 582.651 KM, u periodu od 48 mjeseci, prema cijenama određenim ugovorom. Način dostavljanja situacija i faktura o izvršenim radovima nije uređen ovim ugovorom.

Nadzor nad realizacijom ovog projekta vrši Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica, shodno ugovoru koji je Grad potpisao 26. 12. 2022. godine, a javno preduzeće 22. 2. 2023. godine.

Prema informaciji Sektora za ekologiju i komunalne poslove u određenom broju mjesnih zajednica radovi su završeni, međutim ukupno ugovoreni radovi još nisu završeni.

Izvođač je u radove uveden 28. 3. 2022. godine i od samog početka realizacije ovog ugovora evidentni su problemi oko dinamike izvođenja radova. Prezentovano nam je više urgencija investitora prema nadzoru kojima se traži da u što kraćem vremenskom roku dostavi analitiku realizacije ovog ugovora. S tim u vezi, 19. 2. 2024. godine Javno preduzeće je obavijestilo Sektor za ekologiju i komunalne poslove da je realizovano 1.944.513 KM predmetnog ugovora.

Na zahtjev revizije dostavljene su privremene situacije/fakture o izvršenim radovima. Fakture su izdate na Grad, a ovjerene su prijemnim pečatom Javnog preduzeća koje vrši nadzor (sve osim desete privremene situacije). Utvrdili smo da je do 31. 12. 2023. godine po ovom ugovoru izvedeno radova ukupne vrijednosti 1.944.513 KM (u 2022. godini 1.006.794 KM, a u 2023. godini 937.719 KM). **Fakture Društva za građevinarstvo i trgovinu Neimari Šerići d.o.o. Zenica za izvršene radove na izgradnji i proširenju javne rasvjete nisu evidentirane u Glavnoj knjizi, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja. Posljedica navedenog je da iskazana vrijednost stalnih sredstava nije tačna za najmanje 1.944.513 KM, niti su izdaci za nabavku stalnih sredstava, finansijski rezultat i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tačno iskazani.**

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine³⁵ Grad je bio u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Grad bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 28.412.013 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stope rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa³⁶ prestala je obaveza revalorizacije.

³⁵ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

³⁶ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 28.412.013 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. u skladu sa tada važećim propisima.

Tokom 2022. i 2023. godine na proširenju i izgradnji javne rasvjete izvršeni su radovi u iznosu od 1.944.513 KM. Ugovorom s dobavljačem za Projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete iz 2022. godine predviđeno je da troškove izvođenja radova tokom perioda izgradnje od godinu dana snosi izvođač radova, te da se plaćanje vrši nakon izvedenih radova tokom četiri godine. Zbog navedenog, izmjenama i dopunama Budžeta nisu planirani ovi izdaci, iako su nastali, odnosno dio radova je izvršen, a oni nisu knjigovodstveno evidentirani u periodu na koji se odnose. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Na datum Bilansa na poziciji stalnih sredstava u Glavnoj knjizi iskazana je Autobuska stanica nabavne vrijednosti 2.000.840 KM, koja nije u vlasništvu niti posjedu Grada i predmet je sudskog spora

Okončani radovi na rekonstrukciji i modernizaciji javne rasvjete po ugovorima iz ranijeg perioda i izgradnji vodovoda u iznosu od najmanje 2.831.986 KM evidentirani su na sredstvima u pripremi duži niz godina, a nisu poduzete aktivnosti na utvrđivanju njihovog statusa.

Stalna sredstva nisu usaglašena sa izvorima sredstava, niti su pomoćne knjige kapitalne imovine Grada i JU Centar za socijalni rad usaglašene sa Glavnom knjigom. Evidencije o strukturi iskazane imovine nisu potpune. Zbog navedenog knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava ne možemo potvrditi. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *usaglasiti pomoćne knjige kapitalne imovine Grada i JU Centar za socijalni rad sa Glavnom knjigom, kao i stalna sredstva i izvore sredstava, u skladu s odredbama Uredbe o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *izdatke za nabavku stalnih sredstava knjigovodstveno evidentirati u periodu na koji se odnose, izvršiti analizu stalnih sredstava u pripremi, te shodno tome poduzeti daljnje aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju.*

6.2.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 1.189.591 KM. U Glavnoj knjizi iskazani su na pozicijama uložena sredstva u banke i druge finansijske institucije (993.637 KM) i učešće u zajedničkim ulaganjima (195.953 KM). Dokumentacija iz ranijeg perioda koja se odnosi na dugoročne plasmane nije prezentirana, a u tekućoj godini nije bilo promjene stanja u odnosu na početno. I u Elaboratu o izvršenom godišnjem popisu navedeno je da su dugoročni plasmani evidentirani na osnovu dokumentacije koja je stara preko 20 godina koja je arhivirana i nije dostupna komisiji za popis. U Elaboratu je navedeno da se najveći dio odnosi na ulaganja u RTV Zenica (568.092 KM), iz perioda 1995 - 2001. godine, te Albu d.o.o. (489.856 KM), iz perioda 1999 - 2000. godine. Komisija je dala prijedlog da se formira komisija sačinjena od stručnih lica koja će utvrditi osnovanost iskazanih stanja odnosno utvrditi fer vrijednost ove bilansne pozicije.

S obzirom na to da nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje vjerodostojnost dugoročnih plasmana, iskazane iznose u finansijskim izvještajima ne možemo potvrditi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *okončati započete aktivnosti na utvrđivanju stvarnog iznosa dugoročnih plasmana, u cilju njihovog fer tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.2.3 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 103.933 KM a odnose se na razgraničene rashode za izgradnju zatvorenog olimpijskog bazena (96.722 KM) i službe hitne pomoći (7.209 KM).

Gradonačelnik je 4. 9. 2023. godine, u funkciji Skupštine JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica donio zaključke o načinu finansiranja izvođenja radova za navedene projekte. Njima je ovo preduzeće obavezao da u cilju realizacije projekata, radove koje bude izvodilo i finansiralo plati iz vlastitih novčanih sredstava. Naloženo je da se ova potraživanja preduzeće knjiže na dugoročna potraživanja od Grada, a Grad će ih izmiriti iz ostvarene dobiti po završnom računu javnog preduzeća.

Revizijom smo utvrdili da su na poziciji dugoročnih razgraničenja najvećim dijelom iskazani rashodi i izdaci koji se odnose na usluge i radove koje je u 2023. godini izvršio JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica (ucjevljenje potoka, izmještanje fekalnog kolektora). **Stoga konstatujemo da oni nisu knjigovodstveno evidentirani na poziciji rashoda u periodu na koji se odnose. To nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Zakonom o budžetima kojima je propisano da rashodi priznaju u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, u periodu u kojem su nastali. Zbog navedenog izdaci tekuće godine manje su iskazani, a finansijski rezultat više za 103.933 KM, a stalna sredstva i izvori stalnih sredstava nisu povećani za vrijednost ovih ulaganja. Preporuka za navedeno dana je u tački 5.1 i 6. Izvještaja.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 16.426.895 KM, a odnose se na kratkoročna razgraničenja (12.205.006 KM), kratkoročne tekuće obaveze (3.126.095 KM), obaveze prema zaposlenima (964.925KM) i finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama (130.869 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 12.205.006 KM čine razgraničeni prihodi (10.609.555 KM) i razgraničeni rashodi (1.595.470 KM).

Struktura **razgraničenih prihoda** je sljedeća: neutrošeni namjenski prihodi (6.441.777 KM), razgraničeni namjenski prihodi po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (2.259.516 KM), potraživanja od kupaca (1.267.341 KM), potraživanja za prodate administrativne takse (533.068 KM), sredstva Kantona za pomoć boračkoj populaciji (88.650 KM) i naplaćeni prihodi budućeg perioda (19.204 KM).

Neutrošeni namjenski prihodi predstavljaju neutrošeni dio primljenih novčana sredstva za koja je utvrđena namjena korištenja a koja nisu utrošena na 31. 12. U skladu sa važećim zakonskim propisima neutrošeni dio ovih prihoda iskazan je na razgraničenjima. Najveći dio odnosi se na sredstva primljena za izgradnju objekta službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima (2.589.218 KM), sredstva EKO fonda (1.208.443 KM), za izgradnju ambulante porodične medicine u MZ Perin Han (580.000 KM), za rekonstrukciju i investicijsko održavanje zgrade Bosanskog narodnog pozorišta Zenica (352.553 KM) i za realizaciju projekta vodovodnog sistema Pridražići (250.676 KM).

Iskazani iznosi na poziciji *razgraničenih prihoda po osnovu potraživanja i potraživanja od kupaca* nisu usaglašeni zbog knjigovodstvenog evidentiranja poreza na dodanu vrijednost prilikom fakturisanja zakupa. Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor knjiženje poreza na dodatu vrijednost nije uređeno, a Grad nije donio svoje računovodstvene politike i njima uredio knjiženje specifičnih poslovnih događaja.

Razgraničeni rashodi iskazani su u iznosu od 1.595.470 KM i odnose se na dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima za koje u ranijem periodu nisu planirana dovoljna sredstva, niti su knjigovodstveno evidentirane na poziciji rashoda i obaveza u periodima u kojima su obaveze nastale, nezavisno od njihovog izmirenja u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Naime, u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku Budžetom se planiraju sredstva u visini od 0,3% od ukupnih prihoda na ime sporazumnog izvršenja pravomoćnih sudskih presuda, što tereti rashode tekuće godine kako je to navedeno u tački 6.1.2.3 Izvještaja. Ističemo da ove obaveze nisu knjigovodstveno evidentirane na odgovarajućoj poziciji kontnog plana.

Kratkoročne tekuće obaveze (3.126.095 KM) najvećim dijelom su obaveze jedinstvenog organa uprave (3.104.829 KM). U okviru njih, najznačajnije su obaveze prema dobavljačima (2.805.059 KM).

Uvidom u uzorak iskazanih obaveza na poziciji dobavljača i poređenjem sa stanjem izvoda otvorenih stavki utvrdili smo da iskazano stanje određenih dobavljača (ALBA) nije usaglašeno sa izvodom otvorenih stavki iz razloga jer fakture izdate u decembra 2023. godine u pojedinim slučajevima nisu evidentirane u Glavnoj knjizi. S obzirom na navedeno konstatujemo da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja obaveza i da su obaveze manje iskazane.

Obaveze prema zaposlenima (964.925 KM) odnose se na obaveze za plaće i naknade plaća za decembar 2023. godine.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazane u iznosu od 22.455.432 KM u potpunosti se odnose na obaveze jedinstvenog gradskog organa uprave po osnovu **Kreditnog sporazuma za Projekat Glavne gradske magistrale u Zenici** između Saudijskog fonda za razvoj i Bosne i Hercegovine.³⁷ Podugovorom o kreditu zaključenim sa Federalnim ministarstvom finansija iz 2012. godine, Gradu (tada Općini) odobrena su sredstva od 93.750.000 SAR. Iznos iskorištenih sredstva ovog kredita Grad je u obavezi da otplaćuje u dvije godišnje rate. Grad redovno plaća anuitete kredita po obavještenjima Federalnog ministarstva finansija. Međutim, iskazani iznos obaveze po ovom kreditu u Glavnoj knjizi nije usaglašen sa Federalnim ministarstvom finansija u iznosu domaće valute za 5.499.476 KM. Navedeno je posljedica načina evidentiranja dugoročne obaveze u prethodnom periodu i promjene kursa saudijskog rijala.

Grad u Glavnoj knjizi nije evidentirao dugoročne obaveze po osnovu **Podugovora o zajmu i projektu za Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u BiH II za Grad Zenicu iz 2015. godine** zaključenim sa Federalnim ministarstvom finansija (KfW kredit). Grad je sa Javnim preduzećem „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica 2017. godine zaključio Podugovor o zajmu i projektu kojim se Javno preduzeće obavezalo Gradu vratiti iznos sredstava zajma sa pripadajućom kamatom i svim ostalim troškovima. Prema podacima Federalnog ministarstva finansija stanje obaveza po ovom kreditu na 31. 12. 2023. godine iznosilo je 874.710 KM. Obaveze po ovom kreditu nisu evidentirane u Glavnoj knjizi. Doznačena sredstva od Javnog preduzeća se knjigovodstveno evidentiraju kao prihod, a otplate Grada prema Federalnom ministarstvu finansija na poziciji ugovorenih usluga, umjesto na izdacima za otplatu dugova, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.

Grad je potpisnik **Ugovora o podršci Projekta regionalni vodovod Plava Voda**, kojim je preuzeo obavezu otplate po odobrenom Ugovoru o zajmu za ovaj projekt. Prema prezentiranom Ugovoru o isporuci vode, zaključenom 2019. godine između Grada, Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica i Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Plava voda“ d.o.o. Travnik, učešće Grada u povratu ukupno zaduženih sredstava od EBRD-a i CEB-a iznosi 37,46% ili 16.118.386 KM (8.241.200 EUR), plus troškovi kamata i ostalih naknada. Grad u Glavnoj knjizi nije iskazao obaveze po ovom osnovu niti povezana potraživanja od Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica.

Grad je 2011. godine dao garanciju u iznosu od 1.500.000 EUR za kreditno zaduženje Privrednog društva „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica. Sa Privrednim društvom „Regionalna deponija Mošćanica“ d.o.o. Zenica zaključen je ugovor kojim se Grad obavezao da u roku trajanja kredita u svom budžetu planira potrebna sredstva za njegovo vraćanje. Prema ugovoru, Grad je obavezan transferirati

³⁷ „Sl. glasnik BiH“, br. 2/12

sredstva na račun Društva u svrhu izmirenja kreditnih obaveza Društva prema Federalnom ministarstvu finansija, koje na 31. 12. 2023. godine iznose 1.118.700 KM.

Sredstva za plaćanje anuiteta Budžetom se planiraju i knjigovodstveno evidentiraju na poziciji kapitalnih transfera, dok obaveze preuzete ugovorom nisu iskazane u Glavnoj knjizi.

Na poziciji dugoročnih obaveza nisu iskazane ni obaveze po fakturama za izvršene radove na proširenju i izgradnji javne rasvjete na području Grada u iznosu od 1.944.513 KM po ugovoru zaključenom sa Neimari Šerići d.o.o. Zenica, što je detaljnije opisano u tački 6.2.2.1 Izvještaja.

Dugoročne obaveze po osnovu kredita za Projekat Glavne gradske magistrale nisu usaglašene sa Federalnim ministarstvom finansija i manje su iskazane u Glavnoj knjizi za 5.499.476 KM. U Glavnoj knjizi nisu evidentirane dugoročne obaveze po osnovu: Podugovora o zajmu i projektu za Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u BiH II za Grad Zenicu (874.710 KM), Ugovora o podršci Projekta regionalnog vodovoda Plava Voda, ugovora sa Privrednim društvom „Regionalna deponija Mošćanica” d.o.o. Zenica i ugovora sa pravnim licem Neimari Šerići d.o.o. Zenica (1.944.513 KM), a ni povezana potraživanja od JP „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Zenica po osnovu ustupljenog kredita i preuzetih obaveza za finansiranje regionalnog vodovoda. Zbog navedenog Bilans stanja ne daje tačan podatak o dugoročnim obavezama i izvorima sredstava. To nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *knjigovodstveno evidentirati sve dugoročne obaveze i povezana potraživanja s njima, a dugoročne obaveze po osnovu kredita za Projekt Glavne gradske magistrale iskazane u Glavnoj knjizi usaglasiti sa stvarnim dugom.*

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 203.330.775 KM, a odnosi se na izvore stalnih sredstava (193.390.899 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (9.939.876 KM). Izvori sredstava čine izvori stalnih sredstava u iznosu 215.846.331 KM (potražni saldo) i primici od inostranog zaduživanja 22.455.432 KM (dugovni saldo a odnosi se na knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze).

Izvori stalnih sredstava u odnosu na sadašnju vrijednost stalnih sredstava iskazani su više za 9.939.876 KM, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama. Prema prezentiranom obrazloženju ova odstupanja su posljedica knjiženja iz ranijih perioda.

Preporuka:

- *izvršiti analizu i uskladiti stanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava te shodno konstatovanom i na osnovu adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.*

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Pravilnikom o popisu imovine, obaveza i potraživanja Grada³⁸ i Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine Grada (u daljem tekstu: Uputstvo) uređena je procedura provođenja popisa, izrada izvještaja pojedinačnih popisnih komisija i elaborata o izvršenom popisu, donošenje odluka o popisu te način formiranja i zadaci komisije.

Odlukom o redovnom godišnjem popisu imovine, potraživanja i obaveza Grada na 31. 12. 2023. godine i imenovanju komisija od 1. 11. 2023. godine Gradonačelnik je imenovao: Centralnu popisnu te komisije za popis i utvrđivanje vrijednosti imovine i za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Shodno ovoj Odluci, rješenjima nadležnih rukovodioca imenovano je 18 komisija za popis stalnih

³⁸ Iz oktobra 2022. godine

sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara po službama, te komisije za popis poslovnih prostora, garaža i drugih objekata i robe u skladištu robnih rezervi.

Uredbom o knjigovodstvu budžeta u FBiH utvrđeno da budžetski korisnici najmanje jednom godišnje vrše usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u računovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Također i članom 15. Uputstva o popisu propisano je da komisija upoređuje stanja dobivena popisom sa stanjima iz knjigovodstva, utvrđuje razlike između ta dva stanja i utvrđuje uzroke neslaganja. Utvrdili smo da Elaborat o izvršenom popisu ne osigurava podatke o zbirnom stanju pojedinih stavki imovine utvrđenih popisom i njihovom usklađivanju sa knjigovodstvenim stanjem (npr. nema podatka o ukupnoj vrijednosti popisanih građevina i poređenju tog podatka sa podatkom iskazanim u Glavnoj knjizi). Nadalje, popis stanova izvršen je na osnovu evidencije koja se vodi u JP za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica, pri čemu je popisano 169 stanova nabavne vrijednosti 6.466.201 KM, i konstatovano da nema odstupanja stvarnog od knjigovodstvenog stanja. Međutim iskazanu vrijednost stanova utvrđenu popisom ne možemo uporediti sa podatkom u Glavnoj knjizi koji iznosi 7.934.534 KM, a prema podacima iz Elaborata ne možemo utvrditi da su stanovi bili predmet popisa i drugih komisija osim Komisije za popis i utvrđivanje vrijednosti imovine s kojom raspolaže Grad. Objekti javne rasvjete koji su završeni shodno ugovoru sa firmom Neimari Šerići d.o.o. Zenica nisu popisani, a stvarno stanje dugoročne obaveze po zajmu za infrastrukturu po projektu izgradnje GGM u Zenici nije utvrđeno. Također, za utvrđeno odstupanje knjigovodstvenog od stvarnog stanja zemljišta od 2.584.915 KM nije navedena struktura odstupanja.

Stanje dugoročnih plasmana, sredstva u pripremi i obaveze prema dobavljačima popisano je preuzimanjem knjigovodstvenog stanja bez odgovarajuće dokumentacije. Odluku o usvajanju elaborata Centralne popisne komisije Gradonačelnik je donio 26. 2. 2024. godine.

U JU Centar za socijalni rad Zenica popis je izvršen na osnovu Odluke direktora od 27. 11. 2023. godine. Za popis pored Centralne popisne komisije formirane su još četiri komisije. Zadatak Centralne popisne komisije je bio da na osnovu izvještaja komisija sačini elaborat o izvršenom popisu i da ga sa pratećim odlukama dostavi direktoru na usvajanja. Prema prezentiranoj dokumentaciji i izvještaju o popisu, izvršen je samo popis stalnih sredstava koja su nabavljena tokom 2023. godine, dok je za ostala navedeno da odgovaraju stvarnom stanju, a popis kratkoročnih potraživanja (potraživanje za bolovanje i sumnjiva i sporna potraživanja) nije izvršen, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Zbog navedenog, konstatujemo da nije izvršeno usklađivanje stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim. Izvještaje popisnih komisija direktor je usvojio Odlukom od 8. 2. 2024. godine, ali nam nije prezentirano da je usvojio izvještaj Centralne popisne komisije.

Grad popisom nije obuhvatio sva stalna sredstva i dugoročne obaveze. Popis stanova je izvršen preuzimanjem evidencija JP za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica, dugoročni plasmani i stalna sredstva u pripremi preuzimanjem stanja iskazanog u knjigama, a nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog iznosa iskazanih pozicija imovine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. JU Centar za socijalni rad nije popisao dio stalnih sredstva i kratkoročna potraživanja, niti izvršio usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom.

Shodno navedenom, popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Konsolidovanom izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 72.156.457 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 67.449.543 KM, a neto novčani primici 4.706.914 KM. Saldo gotovine na početku godine iskazan je u iznosu od 18.654.174 KM, a na kraju u iznosu od 23.361.088 KM.

Novčani primici su manje iskazani za iznos primljenih, a razgraničenih namjenskih prihoda (naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i drugi primljeni tekući i kapitalni transferi) zbog čega novčane uplate ne predstavljaju stvarne novčane tokove. Također, kao novčane isplate na pozicijama plaća i naknada troškova zaposlenih i izdataka za nabavku sredstava iskazani su rashodi i izdaci, a ne novčane isplate.

S obzirom na to da smo utvrdili da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), a rashodi na stvarne novčane izdatke (isplate), konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata u izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 9.212 KM, a odnosi se na sredstva Grada na podračunu kod Javnog preduzeća Regionalni vodovod Plava voda d.o.o. Travnik.

8. JAVNE NABAVKE

Jedinstveni gradski organ uprave i JU Centar za socijalni rad Zenica javne nabavke provode zasebno, a na osnovu plana nabavki koji donose gradonačelnik i direktor. Imajući u vidu da je JU Centar za socijalni rad planirao postupke u vrijednosti od 111.277 KM, a proveo u vrijednosti od 80.717 KM, u nastavku su dati najznačajniji nalazi za Jedinstveni gradski organ uprave.

Plan javnih nabavki Grada donesen je 3. 3. 2023. godine, a procijenjena vrijednost javnih nabavki nakon izvršenih izmjena i dopuna iznosila je 41.664.898 KM.³⁹ Podatke o planiranim, provedenim i revidiranim postupcima javnih nabavki prema vrstama postupaka dajemo u tabelarnom pregledu.

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	106	39.680.733	72	29.542.685	16	23.838.314
Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda	32	824.787	22	487.118	3	91.716
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	11	863.519	5	282.650	1	221.715
Aneks II	1	17.550	1	17.550	0	0
Konkurs za izradu idejnog rješenja	1	11.700	1	11.700	1	11.700
Direktni sporazum	86	266.609	71	139.286	5	29.875
Ukupno	237	41.664.898	172	30.480.989	26	24.193.320

*Prema posljednjim izmjenama

³⁹ Svi iznosi su iskazani sa PDV-om.

Nabavka **izvođenja radova na izgradnji zatvorenog olimpijskog bazena sa pratećim sadržajima - I faza** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom od 13. 6. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 10.527.660 KM uz primjenu kriterija najniže cijene, a navedeno je da će se sredstva za ovu nabavku plaćati iz Budžeta za 2023. godinu i to iz akumuliranog suficita (55,5%) i iz doznačenih sredstava Vlade FBiH (44,5%). Sredstva za ovu namjenu Budžetom za 2023. godinu nisu bila osigurana, a Zaključkom o usvajanju izvještaja o izvršenju Budžeta za 2022. godinu i rasporedu akumuliranog suficita od 24. 4. 2023. godine predviđeno je da se iznos od 1.000.000 KM raspoređuje za izgradnju bazena, a izmjenama i dopunama Budžeta iz decembra 2023. godine planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 2.500.000 KM. Dokumentom okvirnog budžeta za period 2023. – 2025. godina ovaj projekt nije predviđen. Dakle, ni u momentu pokretanja postupka, ni u trenutku zaključivanja ugovora sredstva u cjelokupnoj vrijednosti projekta nisu bila osigurana. Tenderskom dokumentacijom definisana je mogućnost izvođenja nepredviđenih radova (8% ukupne vrijednosti ugovora), čija vrijednost ne ulazi u ukupnu vrijednost ugovora. Definirano je da su ovo radovi koji nisu obuhvaćeni predmjerom radova niti ugovorom, a moraju biti izvedeni jer su nužno potrebni u realizaciji projekta. Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da su određeni dodatni radovi izvedeni, da ih je odobrio nadzorni organ i da za njih još uvijek nisu ispostavljene fakture. **Definisanje nepredviđenih radova tenderskom dokumentacijom i osnovnim ugovorom zaključenim nakon otvorenog postupka nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da tenderska dokumentacija mora sadržavati opis radova i količinske specifikacije te da se ugovor za dodatne radove koji nisu uključeni u osnovni zaključeni ugovor, a nužni za njihovo izvođenje, može zaključiti putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja ili drugim odgovarajućim postupkom javne nabavke.**

Nakon što je 35 pravnih lica preuzelo tendersku dokumentaciju, zaprimljene su dvije ponude. Grad je sa konzorcijem „ALMY GRADNJA“ d.o.o. Zenica i „AREL“ d.o.o. Zenica 3. 8. 2023. godine zaključio ugovor u vrijednosti od 10.502.215 KM. Avans u iznosu od 1.000.000 KM je isplaćen u skladu sa ugovorom. Rok izvođenja radova je 12 mjeseci od dana uvođenja u radove. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvođač je uveden u radove 24. 8. 2023. godine. Nakon što je nadzorni organ utvrdio potrebu za provođenjem nepredviđenih radova u iznosu od 131.548 KM, komisija-stručni tim, koju je formirao gradonačelnik, je konstatovala da postoji opravdana potreba za izvođenje ovih radova. Nadzorni organ je konstatovao da je dio nepredviđenih radova izveden i da će fakturirati nakon što se zaključi ugovor za njihovo izvođenje. **Radovi su izvršeni bez ugovora zaključenog nakon provedenog postupka, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a nisu ni fakturirani u 2023. godini.** Uvidom u privremene situacije konstatovali smo da je izvođač do 31. 12. 2023. godine fakturirao radove u ukupnoj vrijednosti od 1.802.549 KM, te da su fakturirane cijene u skladu sa ugovorenima.

Nabavka **izvođenja radova na izgradnji zgrade Službe hitne medicinske pomoći sa pratećim sadržajima** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom od 25. 4. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 8.190.000 KM uz primjenu kriterija najniže cijene. Navedeno je da će se sredstva za ovu nabavku plaćati iz Budžeta za 2023. godinu sa pozicije rekonstrukcije i investicionog održavanja ambulanti koja su Budžetom planirana u iznosu od 3.500.000 KM, a rebalansom umanjena na iznos od 500.000 KM. Međutim rebalansom su za ovaj projekt planirana i namjenska sredstva u iznosu od 2.900.000 KM. Dokumentom okvirnog budžeta za period 2023. – 2025. godina ovaj projekt nije predviđen. Dakle, ni u momentu pokretanja postupka, ni u trenutku zaključivanja ugovora sredstva u cjelokupnoj vrijednosti projekta nisu bila osigurana. Nakon što je 25 pravnih lica preuzelo tendersku dokumentaciju, zaprimljene su tri ponude. I kod ove nabavke tenderskom dokumentacijom definisana je mogućnost izvođenja nepredviđenih radova (5% ukupne vrijednosti ugovora), s tim da u ovom slučaju njihova vrijednost ulazi u ukupnu vrijednost ugovora. Grad je sa izvođačem radova ITC d.o.o. Zenica 31. 7. 2023. godine zaključio ugovor u vrijednosti 8.178.847 KM. Rok za izvođenje radova je 24 mjeseca od dana uvođenja u radove. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvođač je uveden u radove 24. 8. 2023. godine, a do 31. 12. 2023. godine izveo je radove u ukupnoj vrijednosti od 221.791 KM. Nizak obim izvedenih radova obrazložen je kašnjenjem u izmještanju elektro instalacija koje su trebale izvršiti treća pravna lica, što može uticati na to da izvođač ne izvede radove u predviđenom roku. Uvidom u privremene situacije utvrdili smo da su fakturirane cijene u skladu sa ugovorenima.

Nabavka **izvođenja radova na sanaciji krovnih ploha zgrade Bosanskog narodnog pozorišta Zenica** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom od 19. 5. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 1.521.000 KM uz primjenu kriterija najniže cijene. Nakon što su 23 pravna lica preuzela tendersku dokumentaciju, zaprimljeno je šest ponuda. I kod ove nabavke tenderskom dokumentacijom definisana je mogućnost izvođenja nepredviđenih radova (5% ukupne vrijednosti ugovora), s tim da u ovom slučaju njihova vrijednost ulazi u ukupnu vrijednost ugovora. Grad je sa izvođačem radova Braća Karić d.o.o. Zenica 3. 8. 2023. godine zaključio ugovor u vrijednosti 1.285.055 KM. Rok za izvođenje radova je četiri mjeseca od dana uvođenja u radove. Izvođač je uveden u radove 14. 8. 2023. godine. Grad je nakon procedure predviđene ugovorom odobrio izvođenje nepredviđenih radova u ukupnom iznosu od 47.876 KM (3,7% ugovorene vrijednosti). Zbog izvođenja nepredviđenih radova, kao i obustave izvođenja radova zbog nepovoljnih vremenskih uslova i nesreće na gradilištu Grad je na zahtjev izvođača, i uz saglasnost nadzornog organa, odobrio produženje rok za izvođenje radova za 25 dana. Do 31. 12. 2023. godine izvođač je izveo radove u ukupnoj vrijednosti od 1.111.883 KM (87% ugovorene vrijednosti). **Kao što je prethodno navedeno, definisanje dodatnih i nepredviđenih radova tenderskom dokumentacijom nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

Otvoreni postupci za nabavku **usluga zimskog održavanja lokalnih i nerazvrstanih puteva za sezonu 2023/24** pokretani su dva puta tokom 2023. godine. Odlukom od 7. 8. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 701.321 KM uz primjenu kriterija najniže cijene. Prema prezentiranoj dokumentaciji procjena vrijednosti prvog postupka izvršena je na osnovu fakturiranih jediničnih cijena ovih usluga iz januara 2023. godine i analize promjene cijena roba koje utiču na cijenu ovih usluga u periodu od januara od pokretanja postupka. Ove usluge su u januaru fakturisane u visini cijena iz ponuda iz oktobra 2021. godine koje su uvećane za 30%, za koliko se maksimalno mogla izvršiti izmjena cijena shodno Zakonu o javnim nabavkama, bez obzira jesu li njihove cijene na tržištu povećane i u većem obimu. Nakon što su za sva četiri lot-a zaprimljene ponude čije su ukupne cijene ponuda bile više od njihove procijenjene vrijednosti za 65 do 67%, Grad je 11. 10. 2023. godine poništio postupak. **Shodno navedenom konstatujemo da procijenjena vrijednosti ove nabavke nije utvrđena na način da ona čini procijenjenu tržišnu vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama. Navedeno je imalo za posljedicu poništenje ovog i pokretanje istovrsnog postupka.** Odlukom od 23. 10. 2023. godine pokrenut je postupak za iste usluge. Procijenjena vrijednost ovog postupka iznosila je 1.020.860 KM, odnosno povećana je za 46% u odnosu na prvi postupak. Tokom provođenja drugog postupka Vijeće je 28. 11. 2023. godine donijelo Zaključak kojim je data saglasnost gradskoj upravi da se do okončanja procedura javnih nabavki na poslovima zimskog održavanja puteva angažuju „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica kao preduzeća u kojima Grad ima suvlasnički udio. Službu za vodoprivredu, putnu infrastrukturu i mjesne zajednice i JP za prostorno planiranje i uređenje grada “Zenica” d.o.o. zadužilo je za postupak utvrđivanja jediničnih cijena. Sekretar Gradske uprave je na osnovu Zaključka Vijeća zaključio ugovore sa „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica za lot 1 (342.282 KM), lot 2 (168.413 KM) i lot 3 (366.096 KM), te „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica za lot 4 (143.777 KM). Vrijednosti zaključenih ugovora su premašile procijenjene vrijednosti predviđene prvim postupkom za sva četiri lot-a (39 do 57%), ali nisu premašile procijenjene vrijednosti predviđene drugim postupkom. Postupak nabavke usluga zimskog održavanja lokalnih i nerazvrstanih puteva za sezonu 2023/24 nije okončan do 31. 12. 2023. godine.

Shodno navedenom konstatujemo da u postupku javne nabavke usluga zimskog održavanja lokalnih i nerazvrstanih puteva procijenjena vrijednost javne nabavke nije utvrđena na način da ih čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci ili kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke, što je imalo za posljedicu poništenje postupka. Ugovori za usluge zimskog održavanja puteva, u ukupnoj vrijednosti od 1.020.568 KM, dodijeljeni su bez primjene jednog od postupaka javne nabavke, a nije dokumentovano ni da je izvršena ocjena ispunjenosti uslova za izuzeće od primjene Zakona.

Nabavka **materijala za betoniranje nerazvrstanih cesta** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom od 1. 8. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 649.935 KM uz primjenu kriterija najniže cijene. Nakon što su osam pravnih lica preuzelo tendersku dokumentaciju, zaprimljena je jedna ponuda. Tenderskom dokumentacijom nisu utvrđene lokacije na koje je potrebno dopremiti materijal, a nije predviđeno obavljanje i obračun usluge prijevoza. Također, navedeno je da je isporučilac obavezan isporučiti materijal u roku jednog dana, ali nije navedeno od kada počinje teći rok za isporuku. Grad je 28. 9. 2023. godine zaključio okvirni sporazum sa dobavljačem „Almy“ d.o.o. Zenica u vrijednosti od 648.808 KM. Pojedinačnim ugovorima se utvrđuju količine materijala za isporuku po mjesnim zajednicama, sa rokom isporuke od jednog radnog dana od zaključenja ugovora. Okvirnim sporazumom, čiji su uslovi identični njegovom nacrtu koji je sastavni dio tenderske dokumentacije, utvrđeno je da će se isporučiocu obračunate kaznene odredbe za svaki dan kašnjenja u iznosu od 0,1 % na ukupno ugovorenu vrijednost (maksimalno 5%). Pojedinačnim ugovorima predviđene su kaznene odredbe u visini 1% od vrijednosti nabavke za svaki dan kašnjenja (maksimalno 10%). Uvidom u uzorak utvrdili smo da materijal nije isporučivan u roku od jednog radnog dana od zaključenja ugovora, a nije nam prezentirano da je Grad aktivirao kaznene odredbe. Prema prezentiranim podacima okvirni sporazum je realizovan u iznosu od 648.794 KM. **S obzirom na to da tenderskom dokumentacijom nisu utvrđene lokacije na koje je potrebno dopremiti materijal, a nije predviđeno obavljanje i obračun usluge prevoza, te da rok za isporuku materijala nije precizno definisan, konstatujemo da neophodne informacije i pojašnjenja na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude nisu jasno definisana, što nije u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama. Kaznene odredbe za kašnjenje pri isporuci materijala nisu identično definisane tenderskom dokumentacijom i pojedinačnim ugovorima, što nije u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama, prema kojem se prilikom dodjele ugovora uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.**

Nabavka **izvođenja radova na redovnom održavanju gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom od 20. 3. 2023. godine pokrenut je postupak procijenjene vrijednosti 761.670 KM uz primjenu kriterija najniže cijene. **Tenderska dokumentacija ne sadrži podatke o dionicima i dužini puteva koji su predmet održavanja, te rokove za izvođenje radova.** Nakon što je 13 pravnih lica preuzelo tendersku dokumentaciju, zaprimljene su četiri ponude. Grad je 14. 6. 2023. godine sa izvođačem radova „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. Zenica zaključio okvirni sporazum u vrijednosti od 753.450 KM. Zaključena su tri pojedinačna ugovora u ukupnoj vrijednosti okvirnog sporazuma. U programima redovnog održavanja gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta, koji su sastavni dio pojedinačnih ugovora, definisane su dionice i ukupna vrijednost radova, ali ne i dužine dionica, količina i vrijednosti radova po pojedinim dionicama. Ovi programi su sačinjavani na mjesečnom ili dvomjesečnom nivou, a nisu bili dostupni potencijalnim ponuđačima u trenutku pripremanja ponuda. Rokovi za uvođenje u radove i za izvođenje radova su utvrđeni pojedinačnim ugovorima. **S obzirom na to da tenderskom dokumentacijom nisu utvrđene dionice i dužine puteva, te rokovi za izvođenje radova, konstatujemo da neophodne informacije i pojašnjenja na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude nisu jasno definisana, što nije u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama.** Uvidom u fakture utvrdili smo da su radovi izvršeni u ukupno ugovorenoj vrijednosti sa jediničnim cijenama koje utvrđene okvirnim sporazumom.

Nabavke radova na investicionom održavanju puteva provedene su putem sedam otvorenih postupaka. Tri postupka u revidiranom uzorku, podijeljena u ukupno deset lotova, pokrenuta su odlukama gradonačelnika iz juna i augusta 2023. godine. Nakon provedenih procedura javnih nabavki zaključeno je devet ugovora u ukupnoj vrijednosti od 1.361.826 KM i to pet sa izvođačem „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica (931.002 KM), dva sa izvođačem „Špic beton“ d.o.o. Zenica (286.240 KM), te po jedan sa izvođačem „IGM IUT Haskić“ d.o.o. Vitez (98.754 KM) i konzorcijem „Almy“ d.o.o. Zenica i „Almy gradnja“ d.o.o. Zenica (45.830 KM).

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da projekti izvođenja radova na: sanaciji i asfaltiranju dionice ulice Milivoja Čekade i ceste za Dobriljeno („Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica – ugovor u vrijednosti 344.792 KM), rekonstrukciji ulice Margita („Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica – ugovor u vrijednosti 299.101 KM), te sanaciji i asfaltiranju dijela ceste u naselju Crnile („Špic beton“ d.o.o. Zenica – 99.164 KM) nisu okončani u ugovorenom roku zbog neadekvatnog obilježavanja instalacija, tehnologije izvođenja radova, kompleksnosti projekta, potrebe za provođenjem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja kod jednog projekta, te nepovoljnih vremenskih uslova. Kod sanacije mosta za zaseok Rajići (konzorcijem „Almy“ d.o.o. Zenica i „Almy gradnja“ d.o.o. Zenica – ugovor u vrijednosti od 45.830 KM) Grad je pisanim putem obavijestio izvođača o neopravdanom kašnjenju na realizaciji ugovora.

Nabavka terenskog vozila procijenjene vrijednosti 100.000 KM provedena je putem otvorenog postupka. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničkih specifikacija vozila navedene su 93 tehničke karakteristike vozila ili dodatna oprema koju vozilo treba posjedovati (kao naprimjer: godina proizvodnje 2022./2023., minimalna dužina, širina, masa i nosivost vozila, boja vozila, zatamnjena stakla, prednji branik u boji karoserije, zadnji branik sa stepenicom, ekran osjetljiv na dodir i minimalno 6 zvučnika, unutrašnje LED ambijentalno svjetlo, AM/FM radio CD, TMC i RDS, USB, AUX povezivanje i SD priključak, sistem za zadržavanje vozne trake, krovni pretinac za naočale, kožna sjedišta, upravljač i mjenjač, ABS, ESP i Roll Over Mitigation sistem protiv prevrtanja, kontrola brzine sa ASL/AEB/ISA, svjetlo za isključen suvozačev zračni jastuk i slično) što upućuje na favoriziranje određene marke vozila. Navedeno ukazuje da tehničke specifikacije u tenderskoj dokumentaciji ne omogućavaju svim ponuđačima jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, kako nalaže član 54. Zakona o javnim nabavkama, te da nije osigurana aktivna i pravična konkurencija. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 pravnih lica, a samo je ponuđač „GRAND AUTOMOTIVE“ d.o.o. Sarajevo dostavio ponudu i to u vrijednosti 99.000 KM. Ugovor za nabavku vozila „Ford Ranger“ zaključen je 27. 6. 2023. godine, a rok isporuke je bio 30 dana od potpisivanja ugovora. Isporuka vozila izvršena je u skladu sa ugovorom. **Tenderska dokumentacija sačinjena na opisani način upućuje na određeni tip vozila, što nije u skladu sa članom 54. stav (9) Zakona o javnim nabavkama, zbog čega nije osigurana pravična i aktivna konkurencija u vezi s predmetom nabavke.**

Vatrogasno vozilo sa dodatnim priključcima i opremom u vrijednosti od 599.999 KM nabavljeno je od dobavljača „RD Auto“ d.o.o. Ilidža na osnovu ugovora od 3. 3. 2023. koji je zaključen nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Ugovoreni rok isporuke bio je tri mjeseca od dana obostranog potpisivanja ugovora. Odredbama ugovora utvrđena je obaveza prodavca da, u slučaju nepredviđenih okolnosti koje onemogućavaju isporuku vozila u određenom roku, pismenim putem obavijesti kupca o nepredviđenim okolnostima kako bi kupac, cijeneći nastale okolnosti, mogao razmotriti mogućnost produženja ugovorenog roka, o čemu pismenim putem treba obavijestiti prodavca. Dobavljač je dostavio obavijest da neće biti u mogućnosti ispoštovati ugovoreni rok zbog više sile, odnosno da će vozilo i nadogradnja biti spremni za isporuku, ali da će proizvođač dodatne opreme kasniti s isporukom. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je Grad pismeno obavijestio prodavca o produženju ugovorenog roka za isporuku, kako je previđeno ugovorom, zbog čega nisu ispoštovane njegove odredbe u ovom dijelu. Vozilo je isporučeno 28. 7. 2023. godine.

Za usluge zimskog održavanja puteva procijenjena vrijednost određenih nabavki nije utvrđena na propisani način, te su shodno zaključku Vijeća zaključeni ugovori vrijednosti od 1.020.568 KM bez provedenih postupaka javnih nabavki. Tenderska dokumentacija ne sadrži neophodne informacije i pojašnjenja jer sadrži nepredviđene radove (kod nabavke radova na izgradnji zatvorenog olimpijskog bazena, zgradi Službe hitne medicinske pomoći i sanaciji krovnih ploha zgrade Bosanskog narodnog pozorišta), u pojedinim nisu utvrđeni mjesto isporuke i izvođenja radova (kod nabavke materijala za betoniranje nerazvrstanih cesta), dužine puteva i rokovi izvođenja radova (kod nabavke radova na redovnom održavanju gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta), a kod nabavke terenskog vozila tehničke specifikacije nisu sačinjene na način da je osigurana pravična i aktivna konkurencija. Kod nabavke vatrogasnog vozila nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je Grad pismeno obavijestio prodavca o produženju ugovorenog roka za isporuku, zbog čega nisu ispoštovane odredbe ugovora u ovom dijelu. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *procijenjenu vrijednosti nabavki utvrđivati na način da ona čini procijenjenu tržišnu vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, osigurati da tenderska dokumentacija sadrži sve jasno definisane neophodne informacije i pravičnu i aktivnu konkurenciju u vezi s predmetom nabavke, ugovore zaključivati u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i njihove odredbe dosljedno primjenjivati, a nepredviđene radove realizovati putem ugovora zaključenih u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, na 31. 12. 2023. godine protiv Grada su podnesene tužbe u ukupnoj vrijednosti od 517.065 KM, od čega se najznačajniji dio odnosi na tužbe po osnovu utvrđenja i uknjižbe (353.503 KM). Istovremeno Grad vodi sporove u ukupnoj vrijednosti od 847.251 KM, od čega se najznačajniji dio odnosi na tužbe po osnovu utvrđenja i uknjižbe (507.000 KM) i predmete nastale iz upravnog postupka radi utvrđenja naknade za ekspropirane nekretnine (237.192 KM). Izvještaj o radu Gradskog pravobranilaštva za 2023. godinu je razmatran na Vijeću, ali ga Vijeće nije usvojilo.

Ocjena ishoda sporova nije vršena, te uslovna potraživanja i obaveze po osnovu sudskih sporova u toku nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *vršiti procjenu ishoda sporova u toku i shodno procjeni evidentirati uslovna potraživanja i obaveze po ovom osnovu u vanbilansnoj evidenciji.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Grad je 1. 8. 2024. godine dostavio komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: neraspoređenim viškom prihoda nad rashodima, planiranjem sredstava za Projekat modernizacije i proširenja javne rasvjete, ugovorom o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključenim sa preduzećem „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, programom zajedničke komunalne potrošnje, javnim nabavkama, raspodjelom sredstava za sport, donošenjem procedure kojom se uređuje raspolaganje imovinom, internom revizijom, godišnjim popisom Centra za socijalni rad, sačinjavanjem mapa procesa, planom integriteta i ocjenom određenih preporuka iz prethodnog izvještaja.

Djelimično smo prihvatili i inkorporirali u Izvještaj obrazloženje u vezi sa isporukom vatrogasnog vozila sa dodatnim priključcima i opremom, s obzirom na to da je dostavljena dodatna dokumentacija kojom se potvrđuje da je do kašnjenja u isporuci vozila došlo zbog nepredviđenih okolnosti. Međutim, nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da je Grad pismeno obavijestio prodavca o produženju ugovorenog roka za isporuku, kako je to previđeno ugovorom.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Za više iskazani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima navedeno je da privremene situacije/fakture za izvršene radove na izgradnji i proširenju javne rasvjete, kao i fakture za komunalne usluge i zimsko održavanje puteva, nisu dostavljene u Službu za finansije na evidentiranje do 31. 1. 2024. godine, zbog čega nisu evidentirane. U skladu s okvirom finansijskog izvještavanja za budžetske korisnike, priznavanje rashoda i izdataka zasniva se na modificiranom računovodstvenom principu nastanka događaja, prema kojem se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja.

- **Vezano za planiranje izdataka za javnu rasvjetu navedeno je da je prilikom izrade rebalansa budžeta Sektor za ekologiju i komunalne poslove, koji je nadležan za praćenje realizacije Projekta modernizacije i proširenja javne rasvjete, u zahtjevu umanjio sredstva za ove namjene uz obrazloženje da izvođač radova nije ispoštovao rok izvođenja radova, da je plaćanje ugovoreno po završetku radova, te da su sredstva za ove namjene planirana u Budžetu za 2024. godinu. Međutim, napominjemo da smo revizijom utvrdili da fakture za određene radove koji su izvedeni tokom 2022. i 2023. godine nisu knjigovodstveno evidentirane u periodu na koji se odnose shodno članu 76. Zakona o budžetima u FBiH.**
- **U vezi s preporukom da se jasno utvrdi zakonski osnov Ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti navedeno je da nema osnova za isticanje pitanja i preispitivanje zakonskog osnova za zaključenje navedenog ugovora jer ugovor nije u suprotnosti niti sa jednim propisom. Navedeno je i da je preduzeće „ALBA Zenica“ d.o.o osnovano na osnovu Zakona o stranim ulaganjima u FBiH, Zakona o politici direktnih stranih ulaganja BiH i Zakona o privrednim društvima, te da se Ugovor zasniva na principu osnivanja Društva posebne namjene, u kojem vlasništvo dijele privatni i javni partner, i kojem je povjereno obavljanje komunalnih usluga održavanja komunalne higijene. Navedeno je da način obavljanja komunalnih usluga u Gradu predstavlja primjer javno-privatnog partnerstva u praksi, uz napomenu da Zakon o javno-privatnom partnerstvu Zeničko-dobojskog kantona, koji je usvojen 2013. i izmijenjen 2016., ne poznaje javno-privatno partnerstvo po principu osnivanja Društva posebne namjene, te da na osnovu njega nije realizovan niti jedan projekat. Istaknuto je da ugovor sa društvom „ALBA Zenica“ d.o.o. nije u suprotnosti s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona jer taj Zakon ne reguliše ovu vrstu odnosa niti propisuje obavezu usklađivanja postojećih ugovora, te su poslovi obavljanja komunalne higijene povjereni društvu „ALBA Zenica“ d.o.o. na osnovu dugogodišnjeg ugovora (kao što je definisano Odlukom o komunalnim djelatnostima).**

Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona utvrđeno je da se izbor pravnog lica za obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz budžeta grada ili općine, ukoliko javna preduzeća formirana odlukama gradskog/općinskog nemaju kapacitet za obavljanje tih komunalnih djelatnosti, vrši na osnovu provođenja procedura u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Odluka o komunalnim djelatnostima nije usklađena na navedenim Zakonom, jer se njenim odredbama definiše da, osim javnih preduzeća, poslove zajedničke komunalne potrošnje mogu obavljati i druga preduzeća koja će se na to obavezati ugovorom, a pri tome nije utvrđena obaveza provođenja postupka javne nabavke. Preduzeću „ALBA Zenica“ d.o.o. obavljanje dijela komunalnih djelatnosti povjereno je od 1999. godine na osnovu ugovora u kojima nije naveden zakonski osnov njihovog zaključivanja, zbog čega je ovo pitanje istaknuto u Izvještaju.

- **U vezi nalaza da odredbe Ugovora o komunalnim djelatnostima zaključenim sa društvom „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica nisu dosljedno ispoštovane navedeno je da nije utvrđeno potpuno činjenično stanje i da nije sagledan cjelokupan kontekst, jer je činjenica da procedura usaglašavanja cijena komunalnih usluga nije izvršena u rokovima iz ugovora o komunalnim djelatnostima zbog nefunkcionisanja zajedničkog tijela. Dalje se navodi da je zbog dugogodišnje saradnje sa društvom „ALBA Zenica“ obezbijeđen kontinuitet pružanja usluga i izvršeno usaglašavanje cijena, a da je godišnji ugovor zaključen u skladu sa ugovorenim procedurama naknadno i u okviru planiranih budžetskih sredstava za 2023. godinu. Međutim, jedinične cijene usluga za 2023. godinu nisu utvrđene do 1. 11. 2022, čime odredbe ugovora nisu dosljedno ispoštovane. Slijedom navedenog data je preporuka da se odredbe ugovora dosljedno primjenjuju, naročito u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijena za godišnji ugovor.**

- Navedeno je da Program zajedničke komunalne potrošnje predstavlja skup programa i planova koje Gradsko vijeće donosi nakon usvajanja budžeta za tekuću godinu, te da je donijelo programske dokumente za oblast izgradnje i uređenja cestovne infrastrukture, uređenja ulica i trgova i drugih javnih objekata u općoj upotrebi, programske dokumente u oblasti vodosnabdijevanja, održavanja i uređenja izvorišta i vodotoka iz nadležnosti Grada i sl. Nije prezentirano da je donesen Program zajedničke komunalne potrošnje, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno da ga donosi Vijeće na osnovu zajedničkog prijedloga resorne službe nadležne za oblast komunalnih poslova i Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada „Zenica“ d.o.o. Zenica.
- U vezi s raspodjelom sredstava za sport navedeno je da je revizorskom timu dostavljena kompletna dokumentacija o proceduri raspodjele ovih sredstava, za koju se tvrdi da je transparentna, provedena u skladu sa propisanim kriterijima za bodovanje i odobravanje sredstava, te da su realizovana u skladu s Programom. Dalje se u komentaru navodi da je prezentovana dokumentacija iz koje je vidljivo da su sredstva odobrena NK-u Čelik namjenski utrošena u skladu s potpisanim Sporazumom, što je i konstatovano u izvještaju. Napominjemo da je tokom revizije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na raspodjelu sredstava za sport (javni poziv, rješenje o formiranju komisije, kriteriji za vrednovanje aplikacija, sportskih klubova, Plan i program raspodjele sredstava). Međutim, dokumentacija kojom bi se potvrdilo na koji način su primijenjeni utvrđeni kriteriji i izvršeno bodovanje nije prezentirana ni tokom revizije niti je dostavljena uz komentare.
- U obrazloženju za nalaz vezan uz procijenjenu vrijednost nabavke usluga zimskog održavanja lokalnih i nerazvrstanih puteva za sezonu 2023/24. navedeno da je procijenjena vrijednost prvog postupka bila viša od realizacije u prethodne tri zimske sezone, te je obrazložen način njenog utvrđivanja. Navedeno je da je ponovljena javna nabavka sa novom procijenjenom vrijednosti, da nije dostavljena niti jedna ispravna ponuda, i da ova nabavka nije završena prije datuma kad se treba obezbijediti redovno zimsko održavanje. Istaknuto je da je upravitelj ceste dužan održavati i izvoditi radove kojima se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj, što uključuje i čišćenje snijega i leda sa kolovoza, da je u ovom slučaju bilo veoma bitno hitno reagovati, te da je Zaključak Vijeća pravni osnov za zaključivanje ugovora. Međutim, nisu prezentirani novi dokazi koji bi potvrdili da je procijenjena vrijednost predstavljala procijenjenu tržišnu vrijednost predmeta nabavke, što je imalo za posljedicu poništenje ovog i pokretanje novog postupka, te da su za usluge zimskog održavanja puteva zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.020.568 KM bez provedenog postupka javne nabavke. Također, zaključak Vijeća ne predstavlja pravni osnov za zaključivanje ugovora bez provođenja procedura predviđenih Zakonom o javnim nabavkama. Zbog navedenog nismo se uvjerali da postupci javne nabavke nisu okončani usljed faktora koji su izvan kontrole Grada kao ugovornog organa, te napominjemo da Zakon o javnim nabavkama uređuje i proceduru provođenja postupaka u slučaju dokazive hitnosti.
- Za nalaz da definisanje nepredviđenih radova tenderskom dokumentacijom i osnovnim ugovorom zaključenim nakon otvorenog postupka (kod nabavke radova na izgradnji zatvorenog olimpijskog bazena, zgradi Službe hitne medicinske pomoći i sanaciji krovnih ploha zgrade Bosanskog narodnog pozorišta) nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Grad je naveo da je mišljenja da prenošenjem stavke nepredviđenih radova iz projektne dokumentacije u tendersku dokumentaciju nisu narušeni principi javnih nabavki, pozivajući se na Posebne uzanse o građenju iz 1977. godine i Zakon o obligacionim odnosima.

Dalje se, uz poziv na odredbe člana 54. stav 11. Zakona o javnim nabavkama, tvrdi da je ovaj Zakon dozvolio da ugovorni organ utvrdi i posebne uslove u vezi s izvršenjem ugovora, ukoliko su oni u skladu s relevantnim propisima u BiH, i da su navedeni u objavi ili u tehničkim specifikacijama, ali da bi bilo preporučljivo da ugovorni organ već u tenderskoj dokumentaciji navede i prema kojim materijalnim propisima će realizovati ugovor o građenju, odnosno postupati u slučaju da se javi potreba za ugovaranjem nepredviđenih radova i viškova (i manjkova), naglašavajući da je za nepredviđene radove potrebna saglasnost nadzornog organa. Navedeno je da prilikom tumačenja ugovora treba imati na umu da Zakon o javnim nabavkama nije jedini propis koji se konsultuje pri raspisivanju nabavke, i da se prilikom pripreme, raspisivanja i potpisivanja ugovora moraju uzeti u obzir i drugi zakonski propisi koji regulišu navedene oblasti. Dato je obrazloženje da sredstva za ove projekte u trenutku pokretanja nisu bila osigurana jer se radi o strateški značajnim objektima koji su povezani sa strateškim dokumentima (Strategija razvoja Grada, Akcioni plan za zelene gradove), da je njihova realizacija planirana kao višegodišnja, te da su sredstva planirana prema dinamici pojedinih faza realizacije projekta.

Zakonom o javnim nabavkama predviđena je mogućnost primjene pregovaračkog postupka bez objave obavještenja u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u zaključen ugovor, ali koji, usljed nepredviđenih okolnosti, postanu nužni za obavljanje ili izvođenje u njima opisanih radova i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorno tijelo. Međutim, nepredviđeni radovi su definisani tenderskom dokumentacijom i osnovnim ugovorom zaključenim nakon otvorenog postupka a da pri tome nije naveden njihov opis i količinske specifikacije. Dokumentom okvirnog budžeta za period 2023–2025. godine ovi projekti nisu predviđeni, iako je njihova realizacija ugovorima predviđena u tom periodu. Također, napominjemo da su članom 54. Zakona o javnim nabavkama detaljnije uređene tehničke specifikacije, a ne postupanje ugovornog organa u slučaju potrebe za nepredviđenim radovima.

- U vezi s nalazom da je tenderska dokumentacija za nabavku terenskog vozila sačinjena na način da upućuje na određeni tip vozila, Grad je dostavio obrazloženje, ali ne i dodatnu dokumentaciju. U obrazloženju je navedeno da je tendersku dokumentaciju preuzelo 13 pravnih lica, na koju se niko od njih nije žalio, da su vozila drugih proizvođača ispunjavala uslove iz tehničke specifikacije, da nitko nije imao prigovora, a da je dostavljena samo ponuda izabranog dobavljača. Međutim, tehnička specifikacija upućuje na određeni tip vozila i značajan broj definisanih karakteristika odgovara izabranom vozilu, što nije u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama, zbog čega smatramo da nije osigurana dovoljna konkurencija u ovom postupku javne nabavke.
- Za nalaz da tenderskom dokumentacijom kod nabavke materijala za betoniranje cesta i izvođenje radova na redovnom održavanju gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta informacije nisu jasno definisane kako bi ponuđači mogli pripremiti svoje ponude, navedeno je da su lokacije za dopremu materijala definisane pojedinačnim ugovorima te da se podrazumijeva da je u cijenu betona uključen i prevoz. Obrazloženo je i da nabavka radova na redovnom održavanju gradskih ulica, lokalnih i nerazvrstanih cesta podrazumijeva manje radove za koje se ukaže potreba tokom godine i da je nemoguće unaprijed predvidjeti lokaciju na kojoj će se desiti potreba za intervencijom. Napominjemo da je Zakonom o javnim nabavkama utvrđeno da tenderska dokumentacija minimalno sadrži i informacije o mjestu i roku izvođenja radova, te njeno definisanje pojedinačnim ugovorima nije u skladu s odredbama Zakona.

- U komentaru vezanom uz donošenje procedure kojom se uređuje raspolaganje imovinom navedeno je da bi se iz Izvještaja trebali isključiti nalaz i preporuka da Grad donese interni akt kojim će se urediti način raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada, a naročito procedure koje se odnose na prodaju, jer je navedeno regulisano podzakonskim aktom na nivou FBiH i nadležnostima lokalne samouprave.

Ističemo da je, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli, Grad u obavezi uspostaviti sistem internih kontrola. Finansijsko upravljanje i kontrola prožima se kroz cijelu organizacionu strukturu i obuhvata cjelokupno poslovanje i sve poslovne transakcije, između ostalog i one koje se odnose na imovinu. Kontrolne aktivnosti kao jedan od segmenta COSO modela zasnivaju se na pisanim politikama i procedurama koje se donose u skladu s važećim zakonskim rješenjima i regulativom, i po potrebi se dalje razrađuju i redovno ažuriraju. Zbog navedenog smatramo da je potrebno internim aktom detaljnije urediti značajnije i rizičnije procese, kao što je proces raspolaganja imovinom, naročito u dijelu koji se odnosi na prodaju imovine neposrednom pogodbom.

- Za preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja navedeno je da se trebaju brisati jer su neprimjenjive u vremenskom kontekstu, jer je ugovor koji je bio predmet revizije u tom periodu na koji se odnose preporuke prestao važiti. Stoga Grad smatra da te preporuke više nemaju smisla, niti su primjenjive u posmatranom Izvještaju.

U skladu s formom izvještaja o obavljenoj reviziji, u poglavlju „Praćenje primjene preporuka i analiza preduzetih mjera“ navode se sve prethodno date preporuke, uz ocjenu postupanja ili obrazloženje zašto ocjena nije izvršena.

Dostavljene su i informacije o preduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka, koje se odnose na sačinjavanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji usklađenog s odredbama Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru FBiH i njegovo prosljeđivanje Centralnoj harmonizacijskoj jedinici na mišljenje; aktivnosti na izradi mapa procesa; informacije o planiranim aktivnostima na uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole; aktivnosti u vezi s prevencijom korupcije, koje nisu uticale na date nalaze u Izvještaju.

Navedeno je i da će Grad ostale preporuke koje se odnose na: usklađivanje pomoćnih knjiga kapitalne imovine sa glavnom knjigom, aktivnosti na utvrđivanju statusa stalnih sredstava koje se vode u pripremi, usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora i druge razmotriti te ih, u saradnji sa službama/sektorima, u što kraćem roku implementirati.

Reviziju Grada Zenica obavio je revizorski tim u sastavu: Amira Muhić – voditeljica tima, Ognjen Mustapić – član tima, i Selma Kešetović – članica tima.

Voditeljica tima

Amira Muhić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj:

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Nadležno ministarstvo: **MINISTARSTVO FINANSIJA ZE-DO KANTONA**

Operativni broj:

Organizacioni broj: 000000

Potrošačka jedinica-glava: **GRAD ZENICA**

Funkcionalni kod: 00000

Sjedište potrošačke jedinice: **Zenica**

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2023 do 31.12.2023

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
1		PRIHODI (2+17+36)	200	81.840.713	71.453.978	56.624.994	-10.386.735	87,30%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	33.258.776	33.476.073	29.998.271	217.297	100,65%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	7.250	7.326	2.016	76	101,04%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	7.250	7.326	2.016	76	101,04%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,00%

KM

Stranica 1

6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,00%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,00%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,00%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	467.000	467.106	4.305	106	100,02%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	467.000	467.106	4.305	106	100,02%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	4.320.000	4.511.330	3.444.298	191.330	104,42%
12	714100	Porez na imovinu	211	4.320.000	4.511.330	3.444.298	191.330	104,42%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	341.100	340.631	163.629	-470	99,86%
14	716000	Porezi na dohodak	213	11.240.000	11.185.198	9.525.016	-54.802	99,51%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	16.883.026	16.964.250	16.858.686	81.224	100,48%
16	719000	Ostali porezi	215	400	232	321	-168	57,88%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	16.417.337	13.878.370	12.826.651	-2.538.967	84,53%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	2.775.050	2.795.222	2.764.679	20.171	100,72%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	2.742.000	2.757.710	2.718.937	15.710	100,57%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	33.050	37.512	45.742	4.462	113,49%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,00%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,00%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,00%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,00%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,00%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	13.420.037	10.809.994	9.864.524	-2.610.043	80,55%
27	722100	Administrativne takse	226	520.000	486.575	527.541	-33.425	93,57%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,00%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	3.200.000	3.381.376	2.901.695	181.376	105,66%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	4.903.000	4.417.095	4.733.386	-485.905	90,08%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	4.629.037	2.348.204	1.513.196	-2.280.833	50,72%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	153.000	161.931	172.355	8.931	105,83%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	15.000	14.813	16.351	-187	98,75%
34	723000	Novčane kazne	233	222.250	273.154	197.448	50.905	122,90%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	0,00%

36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	32.164.600	24.099.535	13.800.072	-8.065.065	74,92%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	552.233	433.103	294.080	-119.130	78,42%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	22.406.192	20.323.046	10.489.756	-2.083.146	90,70%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,00%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	8.857.597	3.147.014	2.116.676	-5.710.583	35,52%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	346.578	194.826	843.788	-151.752	56,21%
42	733100	Donacije	241	2.000	1.546	55.772	-454	77,32%
43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	62.580.115	56.059.689	42.783.186	-6.520.426	89,58%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	11.509.150	11.233.971	10.419.100	-275.179	97,60%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	9.977.100	9.799.152	8.720.745	-177.948	98,21%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	1.532.050	1.434.819	1.698.355	-97.231	93,65%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	1.125.800	1.083.222	962.717	-42.578	96,21%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	17.862.385	13.767.757	13.102.904	-4.094.629	77,07%
49	613100	Putni troškovi	248	77.700	11.958	37.662	-65.742	15,38%
50	613200	Izdaci za energiju	249	2.080.500	2.013.638	1.827.911	-66.862	96,78%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	6.488.517	5.405.473	5.249.782	-1.083.044	83,30%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	618.315	397.242	186.630	-221.073	64,24%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	384.500	281.584	321.676	-102.916	73,23%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	110.400	78.176	73.129	-32.224	70,81%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	4.013.387	2.803.278	2.413.245	-1.210.109	69,84%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	29.010	26.035	19.705	-2.975	89,74%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	4.060.056	2.750.373	2.973.164	-1.309.683	67,74%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	29.587.783	28.349.999	16.851.949	-1.237.784	95,81%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	182.890	146.161	130.043	-36.729	79,91%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	21.243.341	20.494.201	10.636.751	-749.140	96,47%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	4.196.302	3.938.798	2.761.652	-257.504	93,86%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	2.478.000	2.404.533	2.296.501	-73.467	97,03%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	1.073.750	1.029.911	808.177	-43.839	95,91%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	10.000	20.000	20.000	10.000	200,00%

66	614800	Drugi tekući rashodi	265	403.500	316.395	198.825	-87.105	78,41%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	1.704.597	1.034.376	816.516	-670.221	60,68%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,00%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	550.000	155.160	33.462	-394.840	28,21%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	225.000	308.000	246.527	83.000	136,88%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	929.597	571.216	536.527	-358.381	61,44%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,00%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,00%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	590.400	590.364	630.000	-36	99,99%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	590.400	590.364	630.000	-36	99,99%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,00%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	0,00%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	200.000				0,00%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	19.260.598	15.394.289	13.841.808	-3.866.309	79,9%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,00%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	704.000	702.479	2.997.829	-1.521	99,78%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	704.000	702.479	2.997.829	-1.521	99,78%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,00%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	19.964.597	12.967.875	8.438.540	-6.996.722	64,95%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	1.674.000	1.673.049	69.098	-951	99,94%
89	821200	Nabavka građevina	288	6.106.368	2.680.735	854.426	-3.425.633	43,90%
90	821300	Nabavka opreme	289	2.197.954	1.689.215	568.112	-508.739	76,85%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,00%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	35.000	34.983	0	-17	99,95%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	9.951.275	6.889.893	6.946.904	-3.061.382	69,23%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	19.260.597	12.265.396	5.440.711	-6.995.201	63,7%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	1	3.128.893	8.401.097	3.128.892	#####
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					

97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,00%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,00%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,00%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,00%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,00%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00%
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,00%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,00%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim	306	0	0	0	0	0,00%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,00%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,00%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,00%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0,00%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0,00%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,00%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,00%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,00%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,00%

121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,00%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,00%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,00%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	2.235.707	0	2.235.707	0,00%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	2.235.707	0	2.235.707	0,00%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,00%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0	0,00%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,00%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	0	-2.235.707	0	-2.235.707	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	1	893.186	8.401.097	893.185	#####
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	82.344.713	71.263.271	51.221.725	-11.081.441	86,54%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	17.052.150	18.442.260	15.023.383	1.390.110	108,15%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	15.599.150	14.860.746	13.779.107	-738.404	95,26%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,00%
137	013	Opće usluge	336	98.600	71.377	29.230	-27.223	72,39%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,00%
139	015	IIR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	154.000	121.487	20.750	-32.513	78,88%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	1.200.400	3.388.650	1.194.296	2.188.250	282,29%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,00%
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,00%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,00%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,00%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,00%
147	024	IIR Odbrana	346	0	0	0	0	0,00%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,00%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	4.204.437	1.728.685	636.498	-2.475.752	41,11%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,00%
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	4.039.437	1.713.685	625.498	-2.325.752	42,42%

152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,00%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,00%
154	035	IIIR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,00%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	165.000	15.000	11.000	-150.000	9,09%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	13.843.072	12.105.092	9.783.728	-1.737.979	87,44%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,00%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	773.750	772.042	605.241	-1.708	99,77%
159	043	gorivo i energija	358	1.706.500	1.655.069	1.466.076	-51.431	96,98%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,00%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,00%
162	046	Komunikacije	361	8.068.852	6.613.705	6.630.778	-1.455.147	81,96%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,00%
164	048	IIIR Ekonomski poslovi	363	30.000	25.480	19.593	-4.520	84,93%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	3.263.970	3.038.796	1.062.040	-225.174	93,10%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	6.747.900	4.738.871	4.992.069	-2.009.029	70,22%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,00%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,00%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,00%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,00%
171	055	IIIR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,00%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	6.747.900	4.738.871	4.992.069	-2.009.029	70,22%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	4.496.685	3.322.022	4.353.042	-1.174.663	73,87%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,00%
175	062	Razvoj zajednice	374	2.137.153	1.559.764	2.411.632	-577.389	72,98%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	1.888.532	1.318.211	1.636.616	-570.321	69,80%
177	064	Ulična rasvjeta	376	344.000	343.801	231.096	-199	99,94%
178	065	IIIR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,00%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	127.000	100.246	73.698	-26.754	78,93%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	4.185.000	474.536	363.486	-3.710.464	11,33%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,00%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,00%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,00%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,00%
185	075	IIIR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,00%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	4.185.000	474.536	363.486	-3.710.464	11,33%

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	7.599.571	7.502.355	3.242.688	-97.216	98,72%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	4.269.815	4.416.354	1.980.899	146.539	103,43%
189	082	Usluge kulture	388	2.359.800	1.994.447	668.980	-365.353	84,51%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	525.000	515.724	461.509	-9.276	98,23%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,00%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,00%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	444.956	575.830	131.300	130.874	129,41%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	2.239.400	2.139.115	2.056.872	-100.285	95,52%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	996.000	996.000	970.000	0	100,00%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,00%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,00%
198	094	Visoko obrazovanje	397	600.000	510.165	477.390	-89.835	85,02%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,00%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,00%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,00%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	643.400	632.950	609.482	-10.450	98,37%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	21.976.498	20.810.335	10.769.959	-1.166.163	94,69%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,00%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,00%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,00%
207	104	Porodica i djeca	406	17.610.000	17.230.610	6.910.595	-379.390	97,84%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,00%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,00%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,00%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,00%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	4.366.498	3.579.725	3.859.364	-786.773	81,98%

U _____ Certificirani računovođa

Dana _____ Broj dozvole: _____

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC BS

Identifikacijski broj:

šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Operativni broj:

Organizacijski broj: 000000

Fukcionalni kod: 00000

Nadležno ministarstvo: MINISTARSTVO FINANSIJA ZE-DO KANTONA

Potrošačka jedinica-glava: GRAD ZENICA

Fond: _____

Sjedište potrošačke jedinice: Zenica

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023

KM

R.b.	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) x 100
	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA		0	0	0,00%
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3+.....10)	001	27.600.592	22.283.258	123,86%
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	23.361.088	18.654.174	125,23%
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	0,00%
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	2.453.185	2.560.534	95,80%

Stranica 1

6	140000	Kratkoročni plasmani	005	60.000	60.000	100,00%
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	130.869	114.840	113,95%
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	0,00%
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	0,00%
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	1.595.450	893.710	178,51%
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	214.612.510	212.196.515	101,13%
12	011000	Stalna sredstva	011	271.529.328	261.604.738	103,79%
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	58.210.341	50.664.307	114,89%
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12 minus 13)	013	213.318.987	210.940.431	101,12%
15	020000	Dugoročni plasmani	014	1.189.591	1.189.591	100,00%
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	0,00%
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15 minus 16)	016	1.189.591	1.189.591	100,00%
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	0,00%
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	0,00%
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18 minus 19)	019	0	0	0,00%
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	103.932	66.493	156,30%
22		UKUPNA AKTIVA (2 + 11) =41	021	242.213.102	234.479.773	103,29%
23		II PASIVA		0	0	0,00%
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25+.....+30)	022	16.426.895	11.965.308	137,28%
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	3.126.095	3.482.085	89,77%
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	0,00%
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	0,00%
28	340000	Obaveze prema djelatnicima	026	964.925	841.206	114,70%
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	027	130.869	114.840	113,95%
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	12.205.006	7.527.177	162,14%

31	400000	B.Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	22.455.432	24.862.279	90,31%
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	22.455.432	24.862.279	90,31%
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	0,00%
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	0,00%
35	500000	C.Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39 minus 40)	033	203.330.775	197.652.186	102,87%
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	193.390.899	188.605.496	102,53%
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	0,00%
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	0,00%
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	9.939.876	9.046.690	109,87%
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			109,87%
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	242.213.102	234.479.773	103,29%

U _____ Certificirani računovoda

Dana _____ Broj dozvole: _____

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Adis Baručija
BROJ: CR-6302/5

Rukovodilac

M.P.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC NT

Identifikacijski broj: _____

šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Operativni broj: _____

Organizacijski broj: 000000

Nadležno ministarstvo: MINISTARSTVO FINANSIJA ZE-DO KANTONA

Funkcionalni kod: 00000

Potrošačka jedinica: GRAD ZENICA

Fond: _____

Sjedište potrošačke jedinice: Zenica

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja: od 01.01.2023 do 31.12.2023.

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Iznos
	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (2+3+4+5+6)	450	71.453.978
2	710000	Prihodi od poreza	451	33.476.073
3	720000	Neporeski prihodi	452	13.878.370
4	730000	Tekuci transferi (transferi i donacije)	453	20.757.695
5	740000	Kapitalni transferi	454	3.341.840
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (r.br.8.)	456	702.479
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	702.479
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	72.156.457
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	52.245.961
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	11.233.971
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	1.083.222
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	13.767.757
19	614000	Tekuci transferi i drugi tekuci rashodi	467	24.536.271
20	615000	Kapitalni transferi	468	1.034.376
21	616000	Izdaci za kamate	469	590.364
22		Kapitalni izdaci (r.br. 23.)	470	12.967.875
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	12.967.875
24		Finansiranje (25+26)	472	2.235.707
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	2.235.707
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	67.449.543
28		NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	4.706.914
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	18.654.174
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	23.361.088

U _____ Certificirani računovoda *Adis Baručija*
Dana _____ Broj dozvole: _____
Rukovodilac: _____
M.P.: _____

CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
Adis Baručija
BROJ: CR-830226

Bratska i Hercegovačka
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-TOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
GRADONAČELNIK

1

*

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAD ZENICA

0222

Broj: 02-45-14721/24
Zenica, 31.07.2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s Vašom finansijskom revizijom Grada Zenica za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Grada Zenica, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

TRG BIH 6 | 72000 ZENICA
TELEFON 032 447 700 | TELEFON 032 447 775 - KABINET GRADONAČELNIKA | FAX 032 447 776
www.zenica.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAD ZENICA

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo Vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Grada Zenica i koje je pokrenuo Grad Zenica i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Gradu Zenici za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo Vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo Vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

